

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

ZSENNYE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2018-2023

Felülvizsgálva: 2020. december

Felülvizsgálva: 2022 december

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	60
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	67
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	77
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	81
1. A HEP IT részletei	81
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	81
Jövőképünk	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83
3. Megvalósítás	88
3.1 A megvalósítás előkészítése	88
3.2 A megvalósítás folyamata	88
3.3 Monitoring és visszacsatolás	91
3.4 Nyilvánosság	91
3.6 Érvényesülés, módosítás	92
4. Elfogadás módja és dátuma	93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Zsennye Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedés

A Sorok torkolatánál fekvő Zsennye kisközség a Rába partján áll, a folyó és a Gyöngyös-sík közötti teraszvidék középső részén, mely a Gyöngyös-síktól egy meredek szintlépcsővel válik el, majd a Rába felé hordalékkúp jelleggel lejt tovább. A megye középső részén fekvő falu három irányból is megközelíthető, a legkedvezőbben a közeli 87-es út felől. E kapcsolatnak köszönhetően Vasvár 16, a megyeszékhely pedig 25 km-re van. Kavicsstakarós, jégkorszaki vályoggal és löszös üledékekkel borított felszínű, mely tökéletes síkság. A község határában a felszín alatt jelentős mennyiségű és kiváló minőségű folyóvízi kavics található, amely építőanyag-ipari nyersanyag, de nem kerül hasznosításra. A falu határában alapvetően barna erdei talajok találhatók, de a lejtőviszonyoktól függően csernozjom barna erdőtalajok, illetve agyagbemosódásos talajok is találhatók.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Éghajlata

A falu éghajlata a mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves típusba sorolható. A napsütéses órák száma éves átlagban meghaladja az 1800 órát, az évi középhőmérséklet pedig 9,5° C körül alakul, nyári napok (max.25C°) száma 65 feletti. Az évi átlagos csapadék mennyisége általában 650-700 mm között változik. Az éghajlati viszonyok fő vonása, hogy ritka a forró nyár és gyakori a nem túl hideg tél. Uralkodó szélirány az É-ki

Története

A Rába folyó és a Sorok patak találkozásánál, - a szelíd és kies vasi táj – kedves kis települése Zsennye. Ahol a Rába a Sorok patak vizét befogadja, ahol dús növényzetű a talaj, halban gazdag a patak, óriás fákat tart hátán a magyar föld, ahol burjánzik az egész természet, ott van Zsennye.

Mikor telepedett le itt az első ember? Mikor és kik laktak itt először? Erre a kérdésre már egyértelműen válaszolni tudunk. A római korban biztosan éltek itt, dolgoztak, művelték a földet, örültek, születtek, éltek és haltak. Ezt bizonyítja a Sorok patak Rábába torkolata közelében az 1950-es években feltárt udvarház, a nagyárokából előkerült kő szarkofág. Arról, hogy magyarok mikor telepedtek le e területen, arra pontos adataink jelenleg még nincsenek. Az első okiratok a falu birtokosairól a Sennye nemzetségről szólnak. **Sennye** faluról 1237-től maradtak adatok, vagyis Árpád-kori település. Az oda való nemeseket, akik a 13. század szokása szerint csak keresztnevükön szerepelnek a rájuk vonatkozó oklevelekben, a 14. századtól írták Sennyről valónak, vagyis Sennyeinek, sőt kissennyei Sennyeinek. Utóbbi nevük arra utal, hogy falujuk két részből, az egymáshoz közeli Nagy- és Kis-Sennyéből állt. A hasonló falukettőzések a késői Árpád-kor jellemzői. Ez a kettőzés még a 19. században is fennállt, Nagy-sennye volt a mai falu, Kissennye pedig a kastély környéke. Levéltári kutatások alapján a község neve több alakban is említésre került egyes okiratokban. Valószínű, hogy a Sennye névből a Vas megyei nyelvhasználat, szóhasználat hatására lett Zsennye. Ezen megállapítás ugyan még nincs bizonyítva, de nagy a valószínűsége. Dúlta tatár, török, német, francia, de a haza és a kis falu is megmaradt, mert a dolgos nép összefogott és egyet akart. Élni! Jó lenne, ha az „ezeréves” tölgy beszélni tudna, elmondhatná, hogy mi

történetvszázadokkal ezelőtt, mit csináltak és hogyan éltek, dolgoztak és öltöztek eleink. De a fa hallgat, magába rejti a régmúlt történetéseit.

A település határában római villa nyomai és honfoglalás kori ékszerek kerültek elő. Savaria szomszédságában, a Rábán átkelőhely volt a római korban, a mai Zsenne kastélytól háromszáz lépésre, ahonnan egy padlómozaik is előkerült.

Zsenne szalagtelkes, többségében oldalhatáron álló lakóházakkal beépített, elsősorban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó kisközség. A község keleti végén a Rába és Sorok találkozása közelében üdülőterület alakult ki, ahol egyre szebb hétvégi házak, üdülők épülnek. Az üdülőterület és a családi házas beépítésű falurész közti területen egy nagy park közepén áll a művészek kedvelt pihenő- és alkotóhelyeül szolgáló alkotóotthon.

A település legrégebb, mondhatni „ősi” épülete a műemlék jellegű Sennye-Bezerédj-Békássy-kastély.

Helyén már a XIII. században a templomos lovagok kolostora állt. A XVII. században Sennye István veszprémi püspök lesz, öccse Ferenc kallói várkapitány, László jezsuita, nagyszombati rektor (római útinaplói fennmaradtak), míg Albert, akin elsőként ütköznek ki a később többeknél megjelenő ideggyengeség, 1675-ben visszatér Zsenyére, és bővíttetni kezdi a kastélyt.

Az agyonvert kallói kapitány menyee, Gyöngyösi Nagy Sára barokk stílusban építette át a már ekkor is fehér kastélyt, továbbá a Szent Cecília templomot állíttatta helyre, ahol 1771-ben Dorfmeister készíttette el a freskót. A család az építkezésektől évtizedekre eladósodott. A következő nemzedékben Antal már újra nagyobb vagyonnal rendelkezett, bátyja, János botrányos körülmények között vette feleségül saját unokatestvérét, Sennye Annamáriát. Antal fia, Károly 1829-ben kártyaadóságba keveredett, a kastély eladásra került. A legenda szerint Sennyei Antalt megütötte a guta, fia azonban később szerencsésen nősült, és gazdag birtokos lett Pácinban. A kastély 1829-ben került a Bezerédj család birtokába. 1830–40 között Bezerédj Elek – valószínűleg angliai botanikai tanulmányainak hatására – alakította ki a park maihoz hasonló tájképi jellegét. A terület egy része angol tájképi stílusú kert lett, másik részén meghagyták az eredeti ártéri ligeterdőt, és a park természetes határa a bővizű Sorok-patak lett. Bezerédj Elek megalapozta a később tízezresre duzzadó könyvtárat, Bécsből és Párizsból hozatott fákat, s a kereszt jegyében megkettőzte a kastélyt 1867-ben. Lányát, az emancipálódott Emmát, Békássy vette el, hat gyermekük született.

Békássy Ferenc, e gyermekek egyike 1912-ben, levelében számol be 1550-eshez hasonlatos viharról:

„Letarolt, elpusztított Sennyt hagytam magam után. Miután megkaptam és mielőtt elolvastam volna leveled, jégeső esett. Másfél hüvelyknyi jégdarabok zuhogtak. Tíz percig tartott az egész. Már az első percben, mintha ágyúval lőtték volna, betört az összes ablak; a tető jó pár hüvelykkel lejjebb csúszott mindkét oldalon, széles repedést hagyva a

tetőgerincen; pár embert, aki kinn dolgozott a mezőn, hordágyon kellett utána hazavinni. A fák lombtalanok, letaroltak, kérgük hosszú csíkokban lógott a fákról. A föld tele volt letépett lombokkal, gyümölcscsel, tetőpalával és roncsokkal – mindez melodrámaian hangzik, de szörnyű volt és megzavart, és haragos méltatlankodást keltett bennem.”

(1915-ben elesett, apja lovastul temettette a kastély menti Borjús-kertbe.) 1925-ben a kertész három karkötőt talált, és mint egy idevonatkozó régészeti tanulmányban megjegyzik: „A zsennyei kincs karperecei skandináviai kincsleletekben gyakoriak, néha a szlávok lakta területeken is előfordulnak. Oroszország délibb területein antik előképek nyomán készülhettek a X–XI. században.”

Ugyanebben az évben Keynes közgazdász táblát avatott Cambridge kápolnájában fiatalon elhunyt barátjának, Békássy Ferencnek, továbbá Virginia Woolf kiadja Londonban angol verseinek gyűjteményét, az Adriaticát.

A községtől dél-kelet, keleti irányban található, a Rába árterén tenyésző tekintélyes méretű és korú tölgy. 1958-tól természetvédelem alatt álló kocsányos tölgy. A hagyomány ezer évesnek tartja, de valójában ennél kisebb a valós élettartama. Ma már csak a déli oldalán lévő ág alsó részén hajt ki. Belseje teljesen üres, olyan nagy mérvű ürege van, hogy tizennégy gyerek is könnyen elfér benne. Az üreg bejáratát (rését) bebetonozták, hogy megóvják, de az a fától fokozottan vonja el a nedvességet. A két nagy ágát vaskengyellel kötötték össze, hogy a fa közepének ketté repedését és az ágak leszakadását meggátolják.

Magassága 23 méter, kerülete meghaladja a tíz métert. 1932-ben Pauer Arnold 930 cm kerületű faként említette. A leírása szerint a fa annak ellenére, hogy óriás üreg volt benne, teljesen épnek látszott és dús lombozatú és tele van virággal. Sajnos az elmúlt 70 évben a fa egyre rosszabb állapotba került, és napjainkban már csak az északi törzsrész tart magán élő, lombozattal díszített ágat. A természetvédelem szimbólumaként a Pro Natura emlékérem plakettjét díszíti.

A település bemutatása lakónépesség, állandó népesség, öregedési index, belföldi bevándorlások, természetes szaporodás tekintetében.

Zsennye a Nyugat-dunántúlon, Vas megyében a Szombathelyi Járásban található.

Vas megye Magyarországon a harmadik legkisebb megye, területe: 3336, 1 km², lakossága 253.429 fő (2021.12.31-i adat)

2013-ban a járások létrejöttével Vas megyében 7 járás alakult. Zsennye község a **Szombathelyi Járáshoz** tartozik, mely járás a megyében a legnagyobb. **Negyven település** járási szintű közigazgatási feladatait látja el. A járás lakosságszáma 111.955 fő (2021.12.31.)

Az alábbi adat táblák Zsennye Község Önkormányzata HEP -jéhez készültek.
A táblák kitöltésének dátuma: 2022. november 10.
A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Zsennye demográfiai fejlődése az utóbbi időben egyenletes értéket mutat, melyeket a következőkben bemutatott táblázatok szemléltetnek.

Az 1. táblázat a lakónépesség változását mutatja az elmúlt 5 évben, a 2.1. táblázat a 2021. évi állandó népesség korcsoport szerinti megoszlását szemlélteti.

A lakónépesség és az állandó lakóhellyel rendelkező népesség száma általában eltérő.

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Az állandó lakóhellyel rendelkező személyek esetén figyelembe kell venni azokat is, akiknek van máshol tartózkodási helye, ugyanakkor a csak tartózkodási hellyel rendelkező személyeket nem.

Az így kapott számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

Zsennye községben a lakónépesség szám alapvetően nem változott jelentősen az évek, évtizedek során. A művészi környezetben fekvő nyugodt, csendes falu vonzó a városból és külföldről ideköltöző emberek számára.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	97	bázis év
2017	98	101,03%
2018	91	92,86%
2019	78	85,71%
2020	90	115,38%
2021	89	98,89%

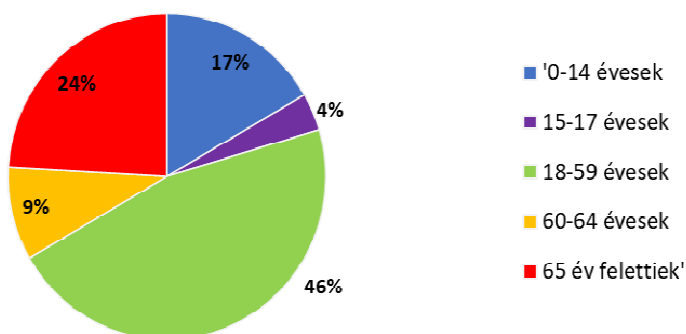
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

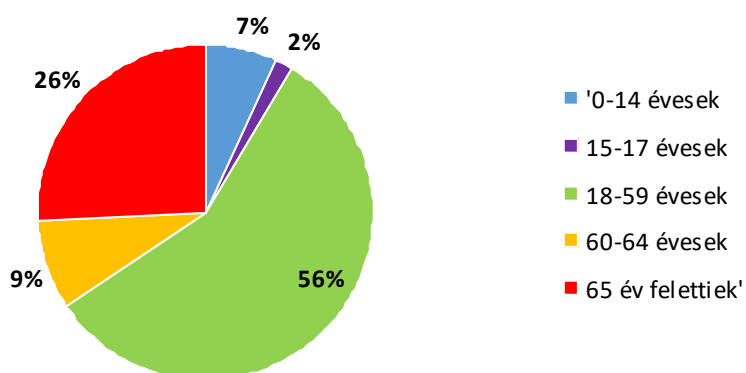
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	54	48	102	52,94%	47,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	9	3	12	8,82%	2,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	0	2	1,96%	0,00%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	25	24	49	24,51%	23,53%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	5	3	8	4,90%	2,94%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	13	18	31	12,75%	17,65%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

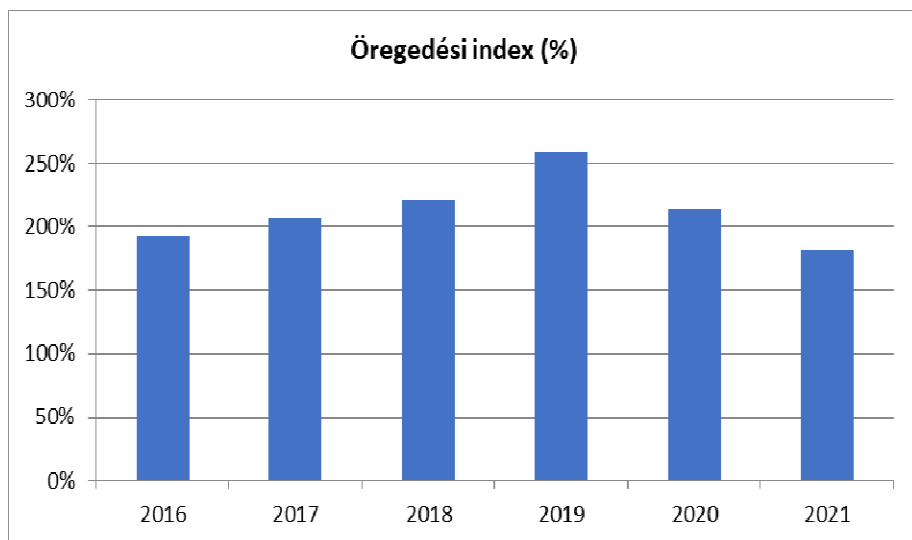
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	29	15	193,33%
2017	31	15	206,67%
2018	31	14	221,43%
2019	31	12	258,33%
2020	30	14	214,29%
2021	31	17	182,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Zsennye községet az országos és a járási adatokkal összevetve alapvetően az előregedés jellemzi. Ez azt jelenti, hogy az öregek száma meghaladja a fiatalok számát. 2016-tól az öregedési index fokozatosan emelkedett és az utóbbi két évben jelentősen csökkent. Összehasonlítva a két korcsoport adatait megállapítható, hogy amíg az állandó lakosság 65 évesnél idősebb korosztályának száma közel állandó, addig a 0-14 évesek száma némi növekvő tendenciát mutat, mely az öregedési indexre észrevehetően pozitív hatással bír.

A népesség számának alakulását annak növekedését és csökkenését és a település öregedési indexét is alapvetően a természetes szaporodás és fogyás, valamint a vándorlási egyenleg határozza meg. A természetes reprodukció alapvetően az élve születések és halálozások számának alakulásától függ, amelyeket egyenként is több meghatározó tényező befolyásol.

A vándorlási egyenleget az állandó és ideiglenes jellegű be- és elvándorlások különbsége adja, amelyek szintén több külső és belső tényező eredményeként alakulnak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	74,07
2017	20,51
2018	-84,66
2019	-106,51
2020	119,05
2021	0,00

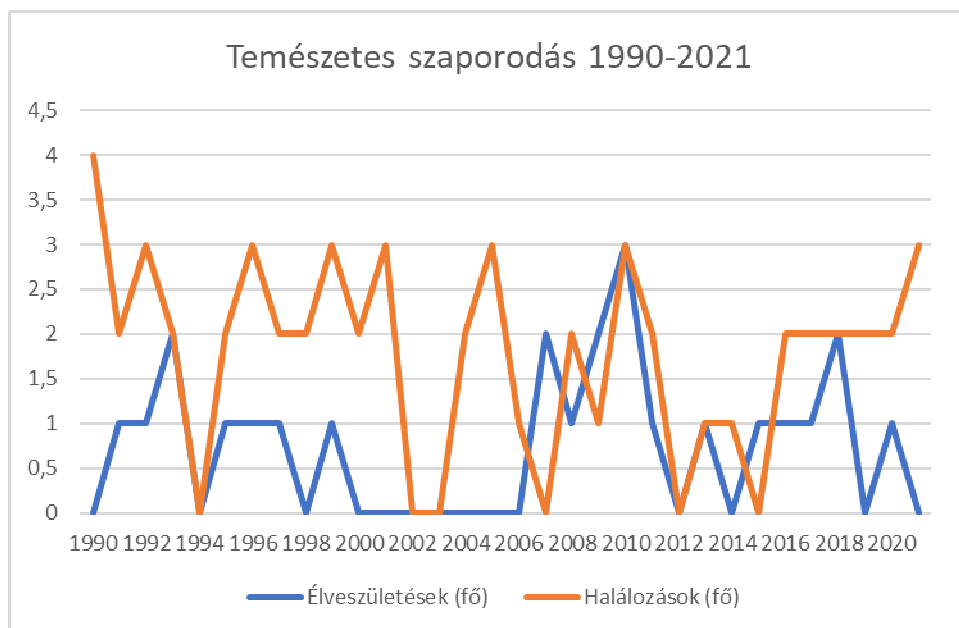
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-10,58
2017	-10,26
2018	0,00
2019	-23,67
2020	-11,90
2021	-33,52

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

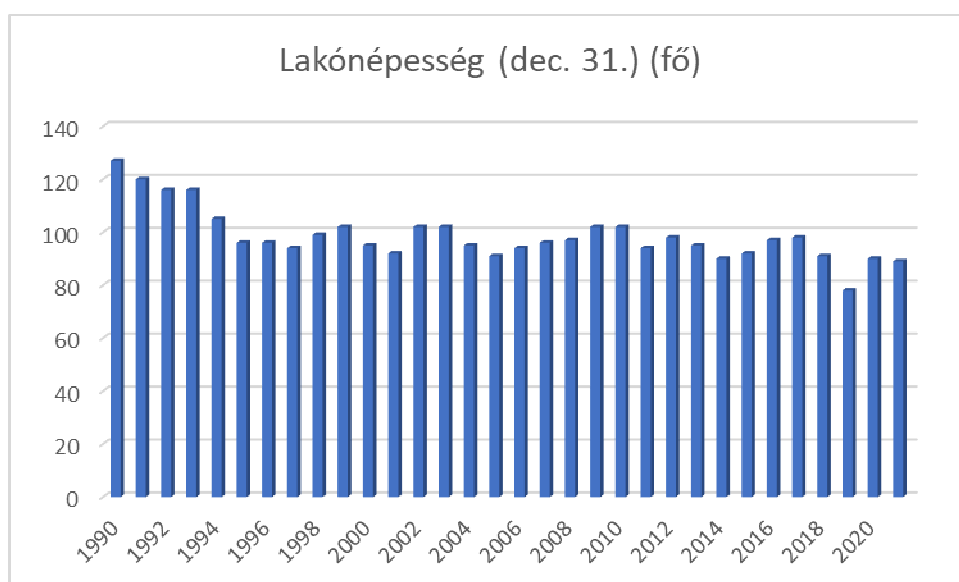
A vándorlási egyenlegben erős hullámváz tapasztalható, a természetes szaporodás és fogyás tekintetében általában a fogyás a domináns, vagyis kevesebb gyermek születik, mint amennyien meghalnak. A vándorlási egyenleg és a természetes szaporodás és fogyás az elmúlt években folyamatosan kiegyenlítették egymást. Ez eredményezi, hogy a lakosság száma alapvetően nem változik, nem változott.

A fenti grafikon az élveszületések és a halálozások számát és egymáshoz való viszonyát mutatja. A grafikon szerint tekintettel arra hogy Zsennye kis lélekszámú település, voltak olyan évek, amikor nem született csecsemő és voltak olyan évek, amikor nem történt halálozás. 1994 és 2005 között a halálozások kiemelkedő száma figyelhető meg. 2006 és 2012 között a halálozások és az élveszületések számai együtt mozogtak.

Az idősek általában ragaszkodnak lakóhelyükhöz, amit csak nagyon ritkán és főként akkor hagynak el, ha megfelelő ellátásukat sem önmaguk sem mások már nem képesek otthonukban biztosítani.

A fenti jellemzők a település korszerkezet struktúráját is jelentősen megváltoztathatják.

Zsennye lakosságszáma az elmúlt 30 évben viszonylag állandónak tekinthető. Az 1990-es évek elején tapasztalható folyamatos csökkenés 1998 óta egy állandó értéken stagnál és csak kis mértékben csökken.

A lakosságszámot jelentősen befolyásolja Zsennye esetében az odavándorlás és az elvándorlás mértéke.

A fenti demográfiai adatok és információk is jól mutatják, hogy a település életében is – akárcsak Magyarországon vagy a régióban - jelentős és hasonló változások voltak tapasztalhatók. Ezeket a változásokat olyan külső és belső tényezők okozták, melyek nehezen mérhetők fel (pl. települési előnyök és hátrányok, családi okok, generációs változások) és amely tényezők nagyobb régiókban is megfigyelhető általános társadalmi összetevők. (gazdasági folyamatok hatásai, gyermekvállalás időszaka kitolódott, kormányzati intézkedések, stb).

Értékeink, küldetésünk

Zsennye község 2013 óta rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal.

Feladatunk a településünkön lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei, országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését-megszüntetését, mind az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték, megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékos, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyünk a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, az idősek, valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.-, de legalább is csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok.

Az emberek egymáshoz való viszonyulásán, társadalmi kulturáltságán múlik, hogyan bántak a másik emberrel. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség- és képességbeli hiányosságok orvoslása a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességeinek fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Zsennye Község Önkormányzat vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemi hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlőbánásmódjának biztosításáért.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zsennye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés,

ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi programok alapját és egyben legfontosabb kereteit **Magyarország Alaptörvénye** (továbbiakban: Alaptörvény) határozza meg. Az Alaptörvény I. cikkének (1) és (2) bekezdései szerint „**Az EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani.** Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.” illetve „Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait”. Az Alaptörvény II. cikke rendelkezik arról, hogy „**Az emberi méltóság sérthetetlen.** Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A Képviselő-testület a fentiekben ismertetett jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan felülvizsgálja helyi rendeleteit, ennek figyelembevételével megalkotta a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 6/2021.(VIII.2.) önkormányzati rendeletét, amely rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszítette a korábbi **szociális és gyermekjóléti helyi szabályokról szóló önkormányzati rendelet**. 2015. március 1. napjától az állam által – a járási hivatalok útján – biztosított kötelező ellátások körébe került át az aktív korúak ellátása (melynek két formája a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve az egészségkárosodási, valamint a gyermekfelügyeleti támogatás), az időskorúak járadéka, az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A kötelező, állam által biztosított segélyek közül – kifutó jelleggel - kikerült a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás, továbbá a méltányossági közgyógyellátás, valamint a méltányossági ápolási díj is. Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1. napjától egységesen települési támogatás. Annak eldöntése, hogy egy-egy önkormányzat a települési támogatás keretében milyen célokra, milyen feltételekkel és milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az adott önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik, annak csupán egyetlen egy korlátja van, ugyanis az Szt. a 45. § (3) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A Képviselő-testület a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 6/2021.(VIII.10.) önkormányzati rendelete megalkotásakor nagymértékben támaszkodott a település területén az utóbbi időszakban megfigyelhető szociális problémák figyelembevételére, valamint a hatósági ügyintézés során szerzett tapasztalatokra. Olyan rendelet megalkotását tűzte ki célul, amellyel arra törekszik, hogy a támogatást ténylegesen azok vegyék igénybe, akik arra rászorultak, illetve, hogy a terhek igazságosan osztódjanak el, továbbá a jogosultság megszerzése mellett a kötelezettségeinek is tegyen eleget az érintett személy. E szempontok fenntartása a jövőben is követendő cél kell, hogy legyen.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, az ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. A központi jogszabályok által megfogalmazott előírásokat, lehetőségeket, kötelezően ellátandó feladatokat az önkormányzat helyi rendeleteiben, a helyi sajátosságok és anyagi lehetőségei figyelembevételével határozza meg, illetve látja el. Igyekszik a rászorultságot a jogszabályi elvárásnál pozitívabban elbírálni, nagyobb esélyt adni az egyéneknek, a közösségnek. Az önkormányzat ugyancsak rendeleteiben szabályozza és határozza meg a beavatkozási területeket – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, oktatás, - gyermekek és idősek, fogyatékkal élők és munkanélküliek támogatásának irányát, mértékét és az ellátások biztosítását. A minőségi ellátások megszervezése érdekében a község a kistérségi együttműködésben biztosít szolgáltatásokat.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, a gyermekek, romák, nők, fogyatékkal élők számára az önkormányzat Zsenye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2021. (VIII. 2.)

önkormányzati rendelete alapján települési támogatás formájában nyújt segítséget, a szociális szolgáltatások keretében étkeztetést, megállapodás alapján pedig házi segítségnyújtást, továbbá gyermekjóléti szolgáltatást és óvodai ellátást biztosít.

A szociális életkörülményeik javítása érdekében személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül térítésmentesen gyermekjóléti szolgáltatást, óvodai ellátást.

Az étkeztetésért, a házi segítségnyújtásért térítési díjat kell fizetni, amely jövedelmi helyzettől függően kedvezményesen vagy térítésmentesen is igénybe vehető.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó különösen az alábbi országos stratégiák:

· **„Legyen jobb a Gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**

Megalkotását három fő indok vezérelte:

– Csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

- _ A szegénységi ciklus megszakításának szükségessége.
- _ Közös érdek az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Az Országgyűlés a magyarországi cigány, illetőleg roma népesség sikeres társadalmi integrációjának elősegítésére, építve és számítva az állami és az önkormányzati szervek, az egyházak, a gazdasági élet szereplői, a helyi közösségek, a civil szervezetek együttműködésére, és a célcsoport aktív bevonására, a programok tervezése, megvalósítása és értékelése fázisokban – a cigányság érdekképviselőit ellátó szervezetekkel egyetértésben – alkotta meg a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani. A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek – köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját. A négy prioritási területen elsősorban a szociális és területi szempontok alapján indokolt a feladatokat megfogalmazni. Az antidiszkrimináció és a kultúra (roma kultúra, hagyományok megőrzése) területén van lehetőség arra, hogy az egyes intézkedésekben a romák, mint önálló célcsoport kerüljenek meghatározásra.

· Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában a cselekvés iránya, az elérendő célok, valamint a célokban megfogalmazottak eléréséhez szükséges fejlesztendő területek kerülnek meghatározásra. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak esélyegyenlőségének megteremtése az élet valamennyi területén. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, az ellátásokhoz való hozzáférés akadályozottsága, a társadalom viszonyulása az időskorhoz, a média, kommunikáció területén. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak.

15

· Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

Az Országos Fogyatékosügy Program tartalmazza azokat a középtávon elérendő célokat, szükséges lépéseket, fő irányokat, amelyek a fogyatékos személyek – fogyatékossgból adódó –hátrányainak leküzdését segítik elő.

Az Országgyűlés határozatában – többek között – felkérte a Kormányt, hogy:

_ jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket,

_ kormányzati szakpolitikai programokban gondoskodjon – a lehetőségek figyelembevételével – a megállapított feladatok és célkitűzések megvalósításának mérhető indikátorokat is magában foglaló eszközrendszeréről, a szükséges eszközökről és azok felhasználásáról; gondoskodjon továbbá arról, hogy a központi költségvetés tervezése során az érintett fejezetek felügyeletét ellátó szervek vezetői vegyék figyelembe a Programban meghatározott célokat;

Az Országgyűlés felkérte továbbá

_ a fogyatékos személyek érdekvédelmi és a nekik szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezeteket, a helyi önkormányzatokat, a kormányzati és önkormányzati intézményeket, a sportszövetségeket, sportszervezeteket, a munkáltatókat, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért;

_ a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket érintő társadalmi szemlélet kedvező irányú megváltoztatásában;

_ a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tekintettel arra, hogy a települések fejlesztéséhez óhatatlanul szükség lesz az állami és uniós források igénybevételére, a hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele pedig a települések esélyegyenlőségi programjának megléte fontos, hogy a települések önkormányzatai az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadjanak el, melyet meghatározott időszakonként felülvizsgálják.

A helyi esélyegyenlőségi program pontos megfogalmazásához feltétlenül át kell tekinteni és számba kell venni a meglévő koncepciókat, fejlesztési terveket és stratégiákat általánosságban és az önkormányzat által fenntartott intézményekre, valamint az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozóan egyaránt.

Zsennye Község Önkormányzata az alábbi koncepciókkal, programokkal, tervekkel rendelkezik:

Költségvetési rendelet - melyet polgármester előterjesztésére az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. §-a szerint minden év február 15-ig a képviselő-testület elfogad.

Gazdasági program – Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzelését rögzíti.

Településszerkezeti terv - a 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait a környezet javítása, vagy szinten tartása érdekében.

Településfejlesztési Konceptió – az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati döntéseket rendszerbe foglaló, dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. Olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi program hozzá tud járulni.

Zsennye Község Önkormányzatának Településfejlesztési Konceptiója olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi program hozzá tud járulni.

A program prioritásai a következők:

Az életkörülmények színvonalának fejlesztése, az önkormányzati feladatok minél magasabb színvonalon való ellátása. A társadalmi kapcsolatok erősítése, a népességszám megőrzése és kisebb mértékű emelkedése: e területen a gyermekek helyben történő színvonalas ellátását, a szociális ellátás fejlesztését, (idősek nappali ellátása, időskorúak, elesettek természetbeni támogatása, családsegítés), falukép fejlesztést, természetvédelem, környezetfejlesztést emeli ki a program, segítve ezáltal az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára.

Cél kell, hogy legyen a településen a vállalkozások megtelepedésének elősegítése, a már működő vállalkozások megerősítése, a helyben foglalkoztatottság növelése, szolgáltatások színvonalának emelése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Zsennye a Szombathelyi Többcélú Kistérségi Társulás tagja.

Vas megye székhelyének környékén 1996-ban 40 település hozta létre a Szombathelyi Kistérségi Társulást elsősorban a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény által biztosított fejlesztések összehangolására, a közös területfejlesztési koncepciók, programok, javaslatok és tervek kialakítására.

A kistérség központja kezdetben Szombathely volt, Vas megye székhelye. A kistérség Vas megye nyugati részén helyezkedik el, nyugaton több mint 50 kilométeren határos Ausztriával, annak keleti tartományával, Burgenlanddal.

Később a társulás célja lett, hogy a kistérség településein élő polgárok részére olyan feladatellátásokat is biztosítson, melyeket a községek önállóan nem tudnak lakóiknak megszervezni, ezért a társulást alkotó települések együttműködése időközben kibővült az egészségügy, közoktatás, szociális ellátás, belsőellenőrzés és könyvtári szolgáltatási feladatok közös intézésével és ezáltal vált többcélú kistérségi társulássá.

A Társulási Megállapodásban vállalt feladatellátás a komplex esélyegyenlőségi terv szempontjából a következő:

- *a települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási- nevelési, feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése: Pedagógiai szakszolgálati tevékenység (gyógypedagógiai tanácsadás, fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási pályaválasztási tanácsadás.*
- *Egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó – háziiorvosi- Központi Ügyelet működtetése, a kistérségi központban, a mentőállomáshoz csatoltan,*
- *szociális és gyermekjóléti feladatok (gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás)*
- *a költségvetési szervek belső ellenőrzése,*

- az önkormányzatok érdekképviselése a szilárd hulladék közszolgáltatás ellátásban,
- területfejlesztési projektek végrehajtása.

A Szombathelyi Többcélú Kistérségi Társulásban 2013. júniusától folyamatosan több változás történt. A Társulást már nem 40 település alkotja, a települések száma kezdetben 34, majd 2021. januártól 26 településre redukálódott. Szombathely Megyei Jogú Város is kilépett a társulásból, intézményei a társulás keretei között 2016. januártól már nem látják el a gyermekjóléti és egyéb szociális segítség feladatait.

A Kistérség többcélú megnyilvánulása folyamatosan eltűnt

- a települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási- nevelési, feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése: Pedagógiai szakszolgálati tevékenység (gyógypedagógiai tanácsadás, fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási pályaválasztási tanácsadás) 2013-tól a Szombathelyi Tankerület feladata lett
- szociális és gyermekjóléti feladatok (gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás) ellátásáról minden önkormányzat saját maga gondoskodik 2016-tól
- a költségvetési szervek belső ellenőrzésére az önkormányzatok külön-külön kötöttek szerződést belső ellenőrrel
- az önkormányzatok érdekképviselése a szilárd hulladék közszolgáltatás ellátásban, egy másik társulás a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás feladata, egyebekben az elmúlt 5 évben a szilárd hulladék szállításának központosítása révén jelentős változások történtek, a kistérségnek már feladata ez ügyben nincsen.

A Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása 2016- év elejétől székhelyét Vasszécsenybe helyezte. Jelenleg 26 önkormányzat a kistérség tagja, melynek egyetlen feladata a kistérség, vagyis a vidék számára megfelelően biztosítani, szervezni és működtetni a központi orvosi ügyeleti ellátást. A központi ügyeleti ellátást jelenleg 35 település veszi igénybe.

Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása 2011-2016. közötti időszakra 2011. augusztus 1. napján elfogadta a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulás Esélyegyenlőségi Helyzetelemzését és Intézkedési Tervét.

Újabb Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési terv 2016 óta nem készült.

A Társulási Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a Társulás egyeztetett a kistérségi településekkel, így Zsennye községgel is, amelynek során konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosította.

Annak érdekében, hogy az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított lehessen, Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása Társulási Esélyegyenlőségi Fórumot állított fel és működtet. Az esélyegyenlőségi fórum működése jelenleg kérdéses.

Pedig az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul

hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül. Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.

Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése

Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása) Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutathatnak.

2016. augusztus 31-vel megszüntetésre került a Rumi Rajki István Általános Művelődési Központ Intézményfenntartó Társulása. 2016. szeptember 1-től az alapító önkormányzatok döntése értelmében a Rumi Rajki István ÁMK átszervezéssel egycélú intézménnyé, Rumi Játékvár Óvodává alakult át, melynek fenntartói jogát ettől az időponttól kezdődően Rum Község Önkormányzata gyakorolja. Az óvoda külön esélyegyenlőségi tervvel nem rendelkezik

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára az összefüggő esélyegyenlőségi tervhez szükséges információk rendelkezésre állnak.

A települési esélyegyenlőségi program a az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal által szolgáltatott adatok, a település ismerete és az elektronikus média is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem rendelkezik a Települési Esélyegyenlőségi terv elkészítéséhez szükséges kellő mennyiségű és minőségű, az öt beavatkozási területre (foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociálisszolgáltatások, és oktatás), valamint a három kiemelt célcsoportra (romák, nők, fogyatékkal élők) vonatkozó adattal, információval. Ez utóbbi három területről az információszerzés még nehézkes.

Az adatok gyűjtése elsősorban a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Az adatgyűjtést mindig nehézkes, az elérhető statisztikai elemzések bonyolultság miatt.

Zsennye alig több, mint 100 lakosú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez a településen élő személyek egészségügyi, lakhatási, szociális, oktatási és foglalkoztatási helyzetének megfelelő feltérképezése is, a jelenlévő problémák, hiányosságok, gátló tényezők pontos beazonosítása, e tényezők felszámolása, megelőzése, valamint a kiemelt célcsoportok hátrányainak kompenzálását segítő adatok gyűjtése kiemelt fontosságú.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

Ezen meghatározást alapul véve Zsennye község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén, illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembevételével készítünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más.

Ennek mérésére a fejlődő országokban és a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. A fogalmak, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. A Központi Statisztikai Hivatal 1991 óta évente közölte a számított létminimum értéket. 2015-ben a KSH bejelentette, hogy szakmai okok miatt nem folytatja a létminimum-számítás közzétételét. A létminimum összege azt mutatja, hogy mekkora jövedelem szükséges egy háztartásnak ahhoz, hogy biztosíthassa tagjai számára a folyamatos életvitellel kapcsolatos szerény - a társadalom adott fejlettségi szintjén konvencionálisan megfelelőnek minősülő - szükségletek kielégítését. Az általunk is kimutatott létminimum tehát nem szegénységi küszöb, hanem olyan jövedelem, amely az alapvető szükségleteken túli igények kielégítését is lehetővé teszi. Magyarországon 2019-ben - a Policy Agenda társadalompolitikai elemzéseket végző intézet közlése szerint - az egy főből álló háztartás létminimum összege 101.400 Ft. Ez a réteg becslések szerint a népesség 30-40%-át teszi ki. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát az öregségi nyugdíjminimum 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

Zsennyében a szociális támogatásokat egy-két esettől eltekintve szinte évek óta ugyanazok a személyek veszik igénybe, ezért növekedésről és csökkenésről nem beszélhetünk. Az önkormányzat számára rendelkezésre álló adatok alapján, a helyismeret és a település alacsony lélekszáma miatt nap, mint nap nyomon követhető az emberek szociális

helyzetének változása, könnyen észlelhető, észrevehetőek az esetlegesen jelentkező problémák.

A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben közüzemi számlák kifizetetlensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá előre fizető mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató. A közüzemi szolgáltatók központi jogszabály alapján biztosítják a védendő fogyasztók nyilvántartásába való felvételét annak a fogyasztónak, aki, - vagy akinek családjában él olyan személy, aki- szociális helyzete vagy fogyatékossága miatt rászorulónak minősül.

A szegénységben élő családok megélhetésüket biztosítandó települési támogatást, szociális tűzifát, rendkívüli, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak. A rászoruló családok gyermekei az oktatási-nevelési intézményekben ingyenes étkeztetésben, ingyenes tankönyvellátásban részesülhetnek.

Magyarországon a roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan nincsenek pontos adatok, általánosságban azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb.

Hazánkban azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését.)

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Zsennyén hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. De elenyésző számukat mutatja az is, hogy Roma önkormányzat a településen nem működött és nem működik.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	55,17	26,56
2017	51,28	10,00
2018	59,26	25,00
2019	55,88	28,07
2020	0,00	0,00
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A Helyi esélyegyenlőségi programban a táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az ország fejlődése és benne élők számára fontos társadalompolitikai, piacgazdasági kérdés, hogy valaki adófizető, vagy segélyből tengődő munkanélküli. Az embereknek szüksége van kiszámítható jövőképre, biztos megélhetésre. Rendszeres jövedelem nélkül egyének, családok, települések, illetve kistérségek mehetnek tönkre. Ez kihat az egészségügyre, az oktatásra, a szociális területekre, a közbiztonságra és számos más területre. Ahol van munkalehetőség ott van a fejlődés, a fejlődést látva fokozódik a település szerepe, jelentősége, nő a lakosságszám, ami generálja a további gyarapodást. Ahol nincs munkalehetőség onnan elköltöznének az emberek, értéktelenné válik a település.

Nemcsak a munkahely teremtésre, hanem a munkahelyek megtartására is nagy gondot kell fordítani. Az elmúlt időszakban megfigyelhető gazdasági átalakulás következtében nagymértékben változott a falvak gazdasági szerepe, jelentősége. Korábban szinte minden településen működött mezőgazdasági szövetkezet, melyek - csak kevés kivétellel - megszűntek, a dolgozók száma a felére csökkent.

A mezőgazdaság visszaszorításával az alacsonyan képzett vagy képzetlen réteg egyik legnagyobb foglalkoztatója szűnt meg a hátrányos helyzetbe, a kilátástalanságba taszítva jó pár embert. Ezen emberek foglalkoztatottsága folyamatosan akadályokba, nehézségekbe ütközik már évek óta, munkaerő képességük alapvetően is, de az évek során még inkább megkopott. A szolgáltatóipar és a versenyszféra, mely manapság a munkaerő legnagyobb felvevő piaca alkalmatlan arra, hogy ezen munkavállalók részére munkát biztosítson.

Ez a folyamat megfigyelhető Zsenyében is. A korábban jelentős mezőgazdasági munkavállalók nagy része már nyugdíjban van, a fiatalabbak a közeli városokban helyezkedtek el vagy éppen magánvállalkozásban folytatnak mezőgazdasági tevékenységet.

A községben működik egy pár vállalkozás, melyek ugyan foglalkoztatnak helyi lakosokat, de általában az ingázás jellemző községünk aktív korú népességére is. A megyeszékhely közelsége miatt ez különösebb problémát nem is jelent tekintve a megfelelő autóbusz közlekedést, illetve az utóbbi időben megnövekedett személygépkocsi parkot.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a regisztráltak száma nem feltétlenül tükrözi a tényleges munkanélküliséget, mert vannak, akik alkalmi munkavállalóként itthon vagy a szomszédos

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,03	0,00	1,52%
2017	9,09	2,63	5,86%
2018	15,15	0,00	7,58%
2019	9,38	3,70	6,54%
2020	13,33	3,70	8,52%
2021	3,57	0,00	1,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai szerint a településen az aktív korú lakosságon belül a munkanélküliek száma az elmúlt 5 évben kezdetben fokozatosan emelkedett, majd hirtelen 2 % alá csökkent. Ez az érték az országos, megyei és a kistérségi munkanélküliségi rátával összehasonlítva a település szempontjából kedvező mértékűnek tekinthető, de ez nem jelenti azt, hogy az aktív korúak közel 98 %-a foglalkoztatott, ugyanis a 15-22 éves korosztály nagyobb része még az oktatási, képzési idő meghosszabbodásának eredményeképpen tanuló, vagyis inaktív. Ebben a korcsoportban vannak azok a 60. életévüket még be nem töltött személyek is, akik korhatár előtti nyugellátásban részesülnek, vagyis szintén inaktívak és ebben a csoportban szerepelnek azok a személyek is, akik gyermekgondozási díjban, gyermekellátási segélyben vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek, illetve néhányan rokkantsági ellátásban, rehabilitációs járadékban vagy egyéb rendszeres pénzellátásban részesülnek, vagyis szintén inaktívak.

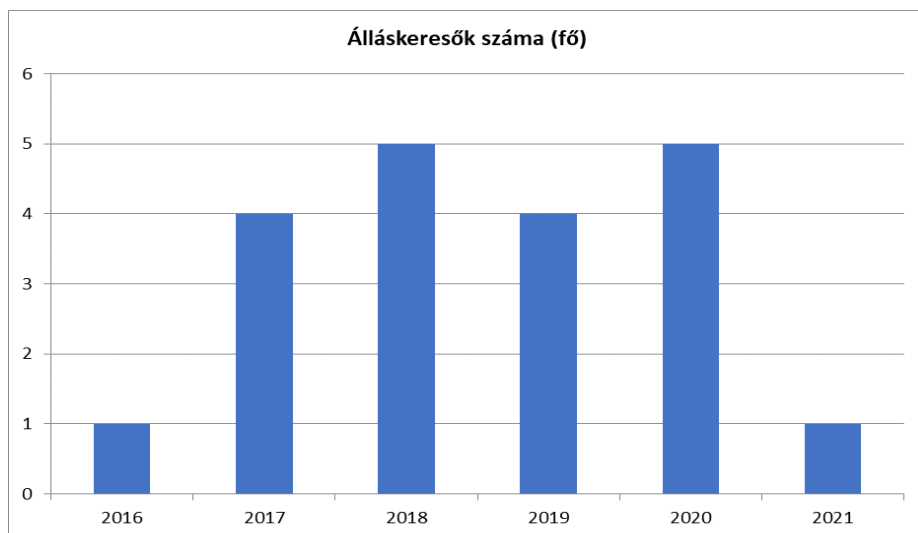
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	4	5	4	5	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	25,00%	20,00%	0,00%	20,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00
	%	100,00%	50,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	2,00	2,00	3,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	40,00%	50,00%	60,00%	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

A Zsennyén élő 50-55év közötti regisztrációval rendelkező munkanélküli lakosok között is megfigyelhető, hogy a munkanélküliek jellemzően az idősebb korosztály képviselői, a többi korcsoportban a munkanélküliség nincs jelen.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0,00	0,00
2017	75,00	0,00
2018	60,00	0,00
2019	75,00	33,33
2020	60,00	0,00
2021	100,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek egy része évente részt vesz az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban, mely az elmúlt évek alatt egyetlen esélyükké vált. A tartós munkanélküliek másik része vagy alkalmi munkavállalóként vállal munkát vagy családban él eltartottként.

A helyi társadalmi viszonyokat ismerve kijelenthető, hogy a településen évente 2-3 munkanélküli személy él, akik többnyire rövid időn belül igyekeznek elhelyezkedni. A tartós munkanélküliek száma általában 1 fő. Tekintettel arra, hogy Zsenye a nyugati határ mellett fekszik és a település bár kissé elszigetelt elhelyezkedésű gépkocsival könnyedén és hamar elérhető a főútvonal, onnan pedig a munkalehetőség.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2017	4	0	0,00%	1	25,00%	3	75,00%
2018	5	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%
2019	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2020	5	0	0,00%	2	40,00%	3	60,00%
2021	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A népesség iskolai végzettség szerinti összetételére alapvetően jellemző, hogy a 15 és idősebb korú népességből elsősorban a nyugdíjas korú népesség az, akik nem rendelkeznek 8 általános iskolai végzettséggel. Figyelemmel arra, hogy a munkanélküliek iskolai végzettség szerinti összetételénél csak az aktív korú népesség körében vizsgálódunk már nem találkozunk, vagy csak nagyon ritkán olyan személlyel, aki nem végezte el az általános iskola 8 osztályát.

A táblázatból az is kiderül, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma magasabb a munkanélküliek körében. Ez Zsenye esetében is így van. Ennek oka, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettség magába foglalja a szakiskolai, szakmunkás végzettséget, a gimnáziumi, szakközépiskolai érettségit, végzettséget, valamint a főiskolai, egyetemi végzettséget, mivel ebbe a kategóriába tartozók létszáma is nagyobb, ezért fordul elő, hogy a munkanélküliek körében is magasabb az arányuk.

Volt 15 évnyi időszak, amikor a tankötelezettség életkori határát a 18. életév betöltéséhez kötötték, vagyis a 8 általános elvégzését követően minden gyermeknek tovább kellett tanulni, ezzel megnövelték az esélyét annak, hogy a fiatalok 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséget szerezzenek.

Ha a településen élők közül valakinek nincs meg a 8 általános iskolai végzettsége, vagy nincs középfokú végzettsége az legközelebb Szombathelyen vagy Sárváron tud beiratkozni olyan

oktatási intézménybe, ahol az alapvégzettséget vagy a középfokú végzettséget meg tudja szerezni.

c) közfoglalkoztatás, a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	3	3
2017	3	3
2018	2	2
2019	0	1
2020	1	1
2021	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő- piaci helyzetének javítása érdekében a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatalának Munkaügyi Központján keresztül foglalkoztatást szervez. A közfoglalkoztatásban résztvevő személyeket az önkormányzat foglalkoztatja. A személyek alkalmazására főként köztisztasági feladatok ellátása végett volt/van szükség.

A közfoglalkoztatásba bevonható személyek száma nagyon alacsony.

A közfoglalkoztatott személyek alkalmazása során hátrányos megkülönböztetésre nem került és kerül sor.

Zsennye község önkormányzata az elmúlt három évben igyekezett a jogszabály által megteremtett közfoglalkoztatás keretébe foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeket bevonni.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.) Zsennyében a helyben működő foglalkoztatás nem jellemző. Nincsenek nagyobb jelentőséggel bíró vállalkozások, egy két családi alapon szerveződött gazdasági társaságtól eltekintve legfeljebb egyéni vállalkozók találhatók a településen. Zsennyében csak vegyesbolt található.

A község aktív korú lakóinak nagy része a közeli megyeszékhelyen dolgozik, de adódik munkalehetőség a szomszédos településeken is. Tekintettel az infrastruktúra rohamos fejlődésére szinte minden háztartás rendelkezik autóval, néha többel is, ezért a nagyobb távolságok sem jelenthetnek akadályt.

Zsennye tömegközlekedés szempontjából nincs előnyös helyzetben, de gépkocsival könnyedén elérhető a főútvonalút, ami a községet összeköti a 8-as számú főúttal,

illetve a fővárossal, bár autópálya híján a nagyvárosba való eljutás időigényes. Zsennye Szombathelytől kb.30, Budapesttől 200, Zalaegerszegtől 50, Veszprémtől 100, Győrtől 110 km-re található. Vasútállomással nem rendelkezik a település.

A közeljövőben a településen nem várható olyan beruházás, amely a foglalkoztatottságot jelentősen befolyásolná.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	4	1
2018	5	1
2019	4	0
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaerő piacra való belépéskor hamar megtudhatjuk, hogy az iskolában elsajátított ismeretanyag, tudásra van-e kereslet.

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Ha összehasonlítjuk a településen élő 18 és 25 évesek számát a pályakezdő munkanélküliek számával, akkor elmondhatjuk, hogy a pályakezdő munkanélküliek száma nem mérhető. Bár a fiatal felnőttek száma sem magas a településen, az elmúlt években ezen fiatalok között csak 1-1 pályakezdő munkanélküli fordult elő. Feltételezhető azonban az is, hogy a pályakezdőknek tekintendő fiatalok egy része még eltartotti pozícióban van, vagyis nem regisztrált munkanélküliként él családban, tekintve, hogy ők a munkaügyi központtól támogatásban úgysem részesülnek, illetve a 25 év alattiak még közép vagy felsőfokú oktatási intézményben tanulnak.

Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerő piac elvárásai ma már nem csak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző szakmai kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A fiatalok továbbképzéséhez, képzéséhez, illetve esetleges átképzéséhez a megyeszékhelyen van lehetőség, amely a fentiekben említett tömegközlekedés igénybevételével könnyen megoldható.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A szakképzettséggel nem rendelkező munkanélküliek vagy a szakképzett munkanélküliek számára az átképzésre, illetve a szakképesítést jelentő tanfolyamok elvégzésére szintén csak a közeli városban van lehetőség.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat a köztisztasági feladatai elvégzésére mindig igyekezett részt venni a közfoglalkoztatásban több kevesebb sikerrel, tekintve, hogy a regisztrált munkanélküliek száma nagyon kevés, és közülük még kevesebben vonhatóak be közfoglalkoztatásba.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetést tekintetében panasz nem érkezett. Az önkormányzat elsősorban a gyereket egyedül nevelő anyák, vagy gyermekes családok munkanélküli tagját részesíti előnyben a foglalkoztatás során és igyekszik a lehetőségekhez mérten fokozatosan mindenkit bevonni a közfoglalkoztatásba.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.
Településünkön térítésmentes digitális hozzáférési lehetőség van a Zsenyei Községi Szintér és Könyvtárban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	1,89%	0	0,00%
2017	4	7,69%	2	50,00%
2018	5	10,87%	2	40,00%
2019	4	11,43%	3	75,00%
2020	5	10,87%	5	100,00%
2021	1	2,44%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	100,00%	0	0,00%	1	100,00%
2017	1	25,00%	1	29,75%	3	75,00%
2018	1	20,00%	1	24,60%	3	60,00%
2019	1	25,00%	1	21,00%	4	100,00%
2020	0	0,00%	0	8,20%	5	100,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Az előzőekben bemutatott táblázatok jól szemléltetik a településen élő, munkanélküli járadékra jogosult személyek számának alakulását, az arányokat. Látható, hogy a nyilvántartott munkanélküliek közül csak egy személy részesül járadékban.

Számottevő csökkenés az utóbbi évben tapasztalható, ugyanis a központi jogszabályokkal még inkább szigorítottak a munkanélküliek juttatásainak feltételein.

Az álláskeresési járadék jogosultsága tekintetében azt is fontos megjegyezni, hogy az ellátás csak rövid ideig adható. Vélhetően így próbálják ösztönözni a munkanélkülivé vált személyeket arra, hogy minél hamarabb visszajussanak a munka világába, a tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy minél hosszabb ideig munkanélküli valaki annál nehezebben helyezkedik el ismét.

A nyilvántartott álláskeresők az álláskeresési járadékra való jogosultság lejártát követően foglalkoztatást helyettesítő támogatást kérhetnek.

Az aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 2. napjától a járási hivatal hatáskörébe tartozik. Az aktívkorúak ellátását a hátrányos munkaerő piaci helyzetben lévő személyek részére állapítják meg Kétféle típusa van a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, melyet a munkavégzésre alkalmas személyek részére állapítanak meg és az

egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, mely támogatást az egyéb okból munkavégzésben akadályozott személyek részére nyújtanak.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást pedig az kaphat, akinek családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át, ami jelenleg 25.650 Ft. Tehát az a munkanélküli, aki családban él és a házastársa, élettársa jövedelemmel rendelkezik, még ha jövedelme nem is több, mint a garantált bérminimum a foglalkoztatást helyettesítő támogatás a munkanélküli házastársának, élettársának nem lehet megállapítani. Mindezeket együtt aktív korúak ellátásaként említi a szociális szféra.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást 2011 szeptember 1-jét követően nevezik így. Ezt megelőzően bérpótló juttatásnak, 2011. január 1-jét megelőzően pedig rendelkezésre állási támogatásnak hívták. A megállapítás feltétel rendszerében jelentős változás nem volt észlelhető.

Zsennye községben a munkanélküliek száma kevés, az aktív korúak ellátásában részesülők száma és a közfoglalkoztatásba bevonhatók száma még kevesebb. Ami alapvetően kedvező tendencia a község gazdasági aktivitása és szociális helyzete szempontjából.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	60	0	0,00	53,33	95,00	96,67
2017	60	0	0,00	53,33	96,67	96,67
2018	60	0	0,00	53,33	96,67	96,67
2019	60	0	0,00	53,33	96,67	96,67
2020	60	0	0,00	53,33	96,67	96,67
2021	60	0	0,00	53,33	96,67	96,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek.

Ivóvíz a lakások csaknem 97%-ban van, gáz hálózat a község teljes területén kiépített, a háztartások 73%-a igénybe is veszi ezt a szolgáltatást. Szennyvíz csatorna lefedettség csaknem 97 % a településen a rákötött lakások arányában.

Az elmúlt időszakban Zsenyén lakás nem épült. A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A lakások több, mint fele egy-két szobás, a többi 3 vagy ennél több szobás. A lakások helyiségeinek száma alapján a többhelyiséges háromszobás vagy annál több szobás lakások aránya dominál. A lakásból csak kevés tekinthető alacsony komfortfokozatúnak. Megállapítható, hogy a lakások helyiségeinek száma és a komfort fokozat között összefüggés tapasztalható.

A településen maximálisan biztosított a vezetékes telefonhálózat, az internet hozzáférés, valamint a mobil telefonszolgáltatók közül mindegyik szolgáltatás elérhető.

A községben egyéb műholdas műsorszolgáltatók nyújtanak igény szerint szolgáltatást.

Zsenyén községben adósságcsökkentési szolgáltatás, támogatás nincs.

A rászoruló személyek lakásfenntartási kiadásai csökkentése érdekében települési támogatást vehetnek igénybe.

a) bérlakás-állomány

Zsenye községben nincsenek bérlakások. Az önkormányzatnak Rum és Rábatöttös községekkel közös tulajdonban lévő ingatlanai vannak, melyek Rum községben található.

b) szociális lakhatás

Településünkön szociális lakás céljára nem áll rendelkezésre ingatlan.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A község területén nincs olyan nem lakáscélú ingatlan, melyet lakás céljára használnának.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	11
2018	n.a.	0
2019	n.a.	0
2020	n.a.	10
2021	n.a.	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatást elsősorban települési támogatás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. (villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez)

2015. március 1-től a jogszabály változások már lakásfenntartási támogatás megállapítását nem teszik lehetővé. Minden önkormányzatnak helyi rendeletében kellett szabályozni, hogy települési támogatásként és rendkívüli települési támogatásként milyen feltételeket alapján és milyen címen nyújt támogatást a rászorulóknak részére.

Zsennye Község Önkormányzata a szociális rendeletében meghatározottak szerint többek között a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez is nyújt települési támogatást pénzbeli formában.

Zsennye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 6/2021. (VIII.2.) önkormányzati rendelete értelmében első lakásuk építéséhez, vásárlásához. támogatásban részesíti azokat a családokat, akik Zsennye községben állandó lakosok, vagy rövid időn belül állandó lakosokká válnak, ennek feltételül jogerős építési engedéllyel rendelkeznek és jogerős használatba vételi engedélyük még nincs; illetve azokat a családokat, akik a településen üres lakást vásárolnak.

f) eladósodottság

Az önkormányzatnak pontos adata nincs arról, hogy milyen mértékű az eladósodottság a településen élők körében.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Zsennye községben külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek, a vezetékes ivóvíz, az áramellátás, a földgázvezeték és a csatornahálózat is évekkel ezelőtt kiépítésre került. A települést autóbusz járással lehet megközelíteni, mely alkalmazkodik a vidékre munkába, iskolába járók igényeihez.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%.

Ez alapján kijelenthető, hogy Zsennye községben szegregátum nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzatok számára jogszabály kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Ez az alapján a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás a településen a háziiorvosi ellátás útján történik. A háziiorvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Háziiorvosi Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítják. A járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg ellátás Szombathelyen valósul meg.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	0	0,00
2017	0	0	0	0	4	0,59

2018	0	0	0	0	2	0,00
2019	0	0	0	0	3	0,00
2020	0	0	0	0	3	0,00
2021	0	0	0	0	0	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

A település egészségügyi szolgálatát 1 asszisztens közreműködésével 1 fő helyettesítő háziorvos látja el 2022 nyara óta. Rendelés csak Rumban van. A települések közötti autóbusz járatoknak, illetve a falugondnoki szolgálatnak köszönhetően a zsennyei lakosok is igénybe tudják venni a rendelést. Délután 4 órától másnap reggelig és hétvégenként a központi orvosi ügyeleten, Szombathelyen vehető igénybe a szükséges orvosi ellátás.

A településhez közeli Rum községben a közeli falvak lakói számára a fogorvosi ellátás is megoldott. Rum, Rábatöttös és Zsennye községben 1 védőnő látja el a gyermekek alapvető egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat.

A háziorvos 2016-ban csaknem 10 évnyi szolgálati viszony után felmondta Zsennye Község Önkormányzatával a háziorvosi feladatok ellátására kötött feladat-ellátási megállapodást, melynek következtében a praxisjog Zsennye község Önkormányzatára szállt vissza. Az ellátás folyamatosságának biztosítása érdekében Rum, Rábatöttös és Zsennye községek Önkormányzatai megállapodást kötöttek egymással a háziorvosi feladatok ellátására.

2017. évtől 2022. június 30-ig Rum község önkormányzat alkalmazásával ismét állandó háziorvosa lett a településeknek. 2022 július eleje óta a körzetnek ismét nincs állandó háziorvosa, az egészségügyi alapellátást helyettesítő orvosok látják el. A központi orvosi ügyeletet szombathelyi telephellyel 2015. november 1 óta a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása biztosítja a vidéki betegek részére.

A helyi háziorvos a felnőttek és a gyermekek ellátását is biztosítja.

Azok, akik gyermekük ellátásával mégis gyermekorvost bíznának meg legközelebb a közeli városokban, Szombathelyen, illetve Sárváron vagy esetleg Ikerváron tudják ezt az ellátást igénybe venni.

A közeli Rum községben állandó jelleggel gyógyszertár is működik.

A természetben nyújtott támogatások köréből kiemelkedik a közgyógyellátásban részesülők száma. Valamennyien alanyi jogon jogosultak közgyógyellátásra. A gyermekek közül azok a gyermekek, akik után szüleik magasabb összegű családi pótlékban részesülnek, a felnőttek közül pedig azok, akik rokkantsági ellátásban, rokkantsági járadékban, illetve hadigondozotti ellátásban részesülnek. Központi jogszabály értelmében a gyermekvédelmi intézményben elhelyezett gyermekek részére a közgyógyellátás alanyi jogon jár.

Az alanyi jogon járó közgyógyellátás megállapítása 2013. január 1-től a járási hivatal feladat és hatáskörébe tartozik.

2015. március 1-től méltányossági közgyógyellátás alapján közgyógyellátási igazolvány kiállítása nem lehetséges, az önkormányzat rendkívüli települési támogatás révén nyújt támogatás a gyógyszerköltségek enyhítésére.

A közgyógyellátásban részesülők száma alacsony a településen.

Ápolási díjban Zsennyén az részesülhet, aki súlyosan fogyatékos, vagy 18 éven aluli tartósan beteg hozzátartozóját ápolja. Az ápolási díj összege az ápolat személy szakértői véleménye alapján megállapított ápolási szükséglete szerint különböző összegű, az öregségi nyugdíjminimum 100%-a, illetve 130%, illetve 180 %-a.

Ápolási díjmegállapításának feladat és hatásköre a járási hivatalt illeti meg.

A táblázat adataiból látszódik, hogy a településen évek óta senki nem részesül ápolási díjban.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A primer prevenció az egészség megőrzésére, fejlesztésére, a szekunder prevenció a betegségek korai felismerésére, a terciér prevenció a tartós betegségben szenvedők életminősége romlásának csökkentésére, valamint javítására irányul. A primer, a szekunder és a terciér prevenció koncepciója lehetővé teszi a megelőző ellátás védőnői és orvosi feladatainak meghatározását, megosztását. Minden szakterületnek van feladata az egészségfejlesztésre és a betegségek megelőzésében.

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A hozzáférhető rendszeres, ún. behívóleveles szűrések vannak manapság, például méhnyak és emlőszűrés, tüdőszűrés. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben a közeli városban, vagy a házi orvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe, de az ezeken való részvételtől a településen nem rendelkeznek adatokkal.

A kisgyermekkorban, óvodás korban és iskoláskorúak körében kötelező oltások és státusz vizsgálatok elvégzését a gyermekorvos ill. védőnő folyamatosan végzi. A házi orvos egyben az iskolaorvos is. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki gyermekek a védőoltásból. A fogászati szűrővizsgálatokat az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvos végzi az önkormányzattal történt megállapodás alapján. A gyermekek fogászati szűrővizsgálaton prevenciók céljával minden tanévben részt vesznek az iskola közreműködésével.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen.

A fejlesztő foglalkozások kisgyermekek, óvodások és iskolások részére szintén csak Szombathelyen biztosított állandó jelleggel a gyógypedagógiai ellátást biztosító Aranyhíd Oktatási Nevelési Központban.

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, emlő-szűrő állomás, méhnyak-szűrő szakrendelés és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított. Ezeket az ellátásokat a kb. 25 km-re lévő megyeközpontban, Szombathelyen lehet igénybe venni, akárcsak a rehabilitációs ellátásokat.

2009-től az Egészségügyi Minisztérium kezdeményezésére és támogatásával az Országos Tisztiorvosi Hivatallal kötött megállapodás alapján indult el a Védőnői Méhnyakszűrő Program. Célja, hogy az önként jelentkező, elsősorban községekben dolgozó, vidéki védőnők megtanulják és helyben végezhesék a méhnyak szűrését. Erre azért van szükség, mert hazánkban a 35-55 év közötti nők körében az elmúlt időszakban megnövekedett a méhnyakrák miatti halálozások száma. Bizonyított, hogy a méhnyakrák főleg a vidéken,

hátrányos helyzetű településeken élő nők körében fordult elő nagy számban. A szándék a prevenció volt, hogy a helyben dolgozó védőnők, akiknek a nővédelmi tanácsadás amúgy is feladatuk a vidéki nők közelébe végezhessek a méhnyak szűrést és ne kelljen a vidéki nőknek emiatt a városba utazniuk. 2015-től már központi jogszabályokba is beépül és a védőnők feladatai között jelenik meg a méhnyak-szűrés. Ezen időponttól már a zsennyei lakosok számára a közeli Rum településen is van erre lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Zsennye önkormányzata tekintetében a közétkeztetést vállalkozó végzi, aki 2011. óta lehetőséget biztosít arra, hogy két féle menüből lehet választani, melyből az egyik a reform étkezés feltételeinek megfelelően összeállított.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. 50. § (3) bekezdése előírja, hogy: „A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.” A szolgáltató törekszik az egészséges táplálkozás feltételeinek biztosítására. A zsennyei falugondnok az ebédet naponta házhoz szállítja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Zsennye településen nincsenek sportprogramok. A kisgyermekek számára az Európai Unió előírásainak megfelelő játszótér áll rendelkezésére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat a szociális alapszolgáltatás feladatai közül az étkeztetést érvényes működési engedéllyel biztosítja. Az ételt a falugondnok az igénybe vevők részére házhoz szállítja.

2016. január 1-től hatályba lépő jogszabály változások miatt a helyi rendeletben foglalt szociális és gyermekjóléti szolgáltatások felülvizsgálata vált szükségessé.

A házi segítségnyújtás feladatait Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött megállapodás alapján a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti szolgálat szociális gondozója látja el. A gyermekjóléti szolgálat és családsegítés feladatai jogszabályváltozás következtében összevonásra kerültek és így az összevont család- és gyermekjóléti feladatokat továbbra is a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Településünkön nincs lehetőség drogprevenciós szolgáltatások igénybevételére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzatnak nincs tudomása és adata arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése lenne tapasztalható a szolgáltatások nyújtásakor.

Panasz a szolgáltatások ellátásával kapcsolatosan nem érkezett az önkormányzathoz.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segíti az önkormányzat a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben a helyi rendeletben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik.

(Ilyen támogatások a különböző címenek adott települési támogatások, szociális tűzifa juttatás, étkezési kedvezmény biztosítása, karácsony tájékán a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők támogatása)

Hátránykompenzáló juttatás a falugondnoki szolgálat, amely különösen alkalmas az esélyegyenlőségi szempontból hátrányos helyzetben lévő célcsoportok előnyben részesítésére, vagy egyszerűen csak a hátrány kompenzálására. Ilyen például a hivatali ügyintézésben, orvoshoz juttatásban, gyógyszerkiváltásban, bevásárlásban való segítség.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Zsennye községben népkonyha nem található. A szociális rászorultak étkeztetését a működési engedélyben foglaltak szerint szociális főzőkonyháról biztosítja az önkormányzat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Községünk lakói a zsennyei Közösségi Színtér épületében tartott rendezvényen vehetnek részt. Itt kerülnek megrendezésre a különböző ünnepi megemlékezések, gyermekek számára a Mikulás-est, az Idősek karácsonya. Minden évben megrendezésre kerül a Falunap melyen kulturális programok is szerepelnek. A Cicellei Aranyháromszög Kulturális Egyesület rendezésében kerül sor évek óta a „Kulturális Napok”

rendezvénysorozatra, mely több napon át tart és Rum, Rábatöttös és Zsennye községek támogatásával kerül lebonyolításra. A rendezvény programjai a Cicellei-templomban és zsennyei kastélyban történnek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	257	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincs konfliktus a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Zsennye községben többen végeznek önkéntes munkát. Így működik a Rum -Zsennye Községek Önkéntes Tűzoltó-Egyesülete,

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön nincs ilyen lehetőség.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi lakosság időnként megvalósít valamilyen önszerveződést, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nincsenek roma, illetve egyéb nemzetiségi célcsoportok.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs önkormányzati tulajdonú szolgálati lakás	szolgálati lakás kialakítása meglévő épület felújításával

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	54	48	102	52,94%	47,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	9	3	12	8,82%	2,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	0	2	1,96%	0,00%

Forrás: TelR, KSH Tstar

A gyermek veszélyeztetettség: olyan-magatartás vagy mulasztás következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. Olyan állapotról van szó, amelynek kialakulásában számtalan tényező játszhat közre a szülők, a környezet vagy éppen a gyerek részéről.

A veszélyeztetettség nem akut állapot, hanem egy folyamat, amelynek során a gyermek magatartásában, állapotában deviáns tünetek jelennek meg. A veszélyeztetettség okai lehetnek elsősorban környezeti, magatartási, anyagi, egészségi okok, továbbá alkoholizmus, bántalmazás, elhanyagolás, lakáskörülmények, bűncselekmények, tankötelezettség elmulasztása miatti veszélyeztetettség.

A gyermekek védelmének rendszere ezeket a veszélyeztetettségeknek a feltárását és orvoslását hivatott végezni. Fontos filozófiája a prevenció és egyik eszköze pedig a védelembe vétel, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi és természetbeni ellátások a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a gyermektartásdíj megelőlegezése, az otthonteremtési támogatás és az ezekkel összefüggő egyéb kiegészítő jellegű támogatások.

A gyermek védelembe vételét az illetékes gyámhatóság akkor rendeli el, ha a gyermek veszélyeztetettsége olyan mértékű, hogy az szorosabb családgondozói kontrollt igényel. Ilyenkor a gyámhatóság a védelembe vételt elrendelő határozatban meghatározza a gyermek, illetve a törvényes képviselői számára azokat a magatartási szabályokat, amelyeket be kell tartani annak érdekében, hogy a gyermek veszélyeztetettsége csökkenjen és ellátása, nevelése a családban megmaradhasson.

2013. január 1-től a gyermekek védelembe vétele és egyéb gyermekvédelmi hatósági feladatokban a járási hivatal gyámhivatala jár el.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Védelembe vételi eljárás a településen az elmúlt években nem volt. Veszélyeztetett körülmények között gyermekek nem élnek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési önkormányzat jegyzője, törvény szerinti jogosultság esetén, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére (Gyvt.18.§ (1) bekezdés és 19-20/A.§).

A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, az eseti támogatásra, valamint egyéb kedvezményekre.

Az ellátás rászorultsági alapon jár, a támogatás megállapítása a család egy főre jutó jövedelmétől függ. A jövedelem vizsgálatnál az öregségi nyugdíjminimumhoz viszonyítjuk a család egy főre jutó jövedelmét. Az öregségi nyugdíjminimum 2008 óta nem emelkedett, a minimálbér pedig igen. Emiatt nagyon sokan kiszorulnak az ellátásból. Jellemzően a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek az egyedülálló szülők vagy a munkanélküli, közfoglalkoztatásban részesülő szülők gyermekei.

A minimálbér emelkedésével ma már az a gyermek sem igazán részesülhet gyermekvédelmi kedvezményben, akit valamelyik szülője egyedül nevel és a másik szülő nem fizet gyermektartásdíjat gyermeke után. Pedig minimálbérből egyedül nevelni egy vagy két gyermeket anyagilag nagyon megterhelő.

Az egy főre jutó jövedelemhatár ugyanis család esetében, ha a szülő egyedül neveli gyermekét vagy gyermekeit 41.325 Ft, ha családban nevelkednek 38.475 Ft, 2022. szeptember 1. óta a veszélyhelyzeti szabályok következményeire figyelemmel az egy főre jutó jövedelem határt felemelték a családban nevelkedő gyermekek esetében 47025 Ft-ra, ha a szülő egyedül neveli a gyermekét vagy gyermekeit 51.300 Ft-ra. Zsennyén az elmúlt években rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására nem került sor.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek iskola kezdésének, óvoda kezdésének támogatására és egyéb a gyermekeket érintő támogatás igénye esetén a polgármester átruházott hatáskörben a korábbi és a jelenleg hatályos szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 6/2021.(VIII.2.) önkormányzati rendelete alapján nyújt támogatást.

A szociális ellátás terén az igénylők száma mind a regionális, mind pedig az országos átlag alatt van. Jellemzőbb inkább egy-egy család kiemelt támogatási, segélyezési igénye. Zsennye önkormányzata tanévkezdés idején lehetőséget nyújt települési támogatás igénybevételére valamennyi óvodás és iskolás gyermek részére.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

A zsennyei óvodások és általános iskolások Rum településre járnak oktatási intézménybe. Itt tudják igénybe venni a gyermekétkeztetést.

Az 1997. évi XXXI. törvény 2015. szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása jelentős változásokat hozott a gyermekétkeztetés területén.

2015. szeptember 1-től a gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
 - ae) nevelésbe vették;
- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani

- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogyha a tanuló nem részesül ingyenes étkezésben;
- c) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után, feltéve, hogy az nem részesül ingyenes étkezésben.

A központi jogszabály módosításának köszönhetően a zsenyei gyermekek közül is sokan részesülnek kedvezményben, elsősorban amiatt, mert családjukba az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nettó minimálbér 130 %-át. Ezen támogatás igénybevételéhez a szülőknek csak nyilatkozniuk kell az egy főre jutó jövedelmükről, bizonyítaniuk nem kell.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékkérelt kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségtől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékkérelt gyerekeket külön juttatás illeti meg. Nincs tudomás arról, hogy a településen lenne nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nincs olyan gyermek, akinek nem magyar az állampolgársága.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Tekintettel arra, hogy Zsenye községben telepek, szegregátumok nincsenek, így ezen területre vonatkozóan nincs is szükség adatgyűjtésre, helyzetelemzésre, intézkedés megtételére.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze.

A megelőző tevékenység, a teljes szolgáltató rendszert átfogó intézményhálózaton keresztül valósul meg.

Az intézményhálózat egyes részterületein (egészségügyi, szociális ellátás, foglalkoztatás, lakásügy, oktatás, gyermekvédelem) fontos meghatározni az egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket.

Ezen intézkedések célja, hogy a gyermek már megszületésétől kezdve egyenlő esélyekkel induljon, vagy segítsen az esélyek javításban.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén.

A hátrányos társadalmi helyzetben azok a személyek, illetve családok élnek, akiknek a szükséglet- kielégítési lehetőségei, életkörülményei, lehetséges életmódja a társadalom többségénél lényegesen rosszabb. A hátrányok mérhetővé tételéhez a társadalmi státusz meghatározó tényezőit kell ismernünk. Ez a helyzet több dimenzió együtteseként alakul ki. Ezek a dimenziók: fogyasztás, kultúra, életmód, érdekérvényesítés, lakás, lakókörnyezet, anyagi színvonal, munkamegosztás.

Ezek tehát azok a státuszdimenziók, amelyek meghatározzák az egyének és családok tipikus helyzetét. Tapasztalati alapon ezekhez soroljuk még az egészségi állapotot (tartós betegség, fogyatékoság), a nemet (férfiak előnyei a nőkkel szemben), az etnikumhoz tartozást (cigánysággal szembeni előítéletek) és esetenként az életkort (fiatalok előnyei az idősekkel szemben) A hátrányok általában vonzzák egymást, az előnyök átválthatósága korlátozott.

Hátrányos társadalmi helyzetűnek ezek után, - a társadalmi státus fogalmát is felhasználva – azokat nevezhetjük, akiknél egynél több hátrány jelentkezik, amit nem tudnak kompenzálni, és élethelyzetük javítására önmaguk nem képesek. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek státuszdimenziók szerinti besorolása akár nagyon szubjektív is lehet.

A közoktatási és köznevelési intézmények a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapításánál a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14) pontja szerinti meghatározást alkalmazzák, mely szerint:

"hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;"

Hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

Ingyenes tankönyvellátás, eltérő (kedvezőbb) előírások az óvodai elhelyezés megszűnésére, eltérő (kedvezőbb) szabályok a tanulói jogviszony megszüntetésénél, térítésszint-mentesség a közoktatási szolgáltatásoknál, iskolaotthonos nevelésben biztosított kedvezmény, tehetséggondozó programban való részvétel, ösztöndíjakra való pályázás, előnyben részesítés a felsőoktatási intézménybe való felvételnél, közműfejlesztési támogatás, jogi szolgáltatás szempontjából rászorultság, bölcsődei felvételnél előnyben részesítés, életkezdési támogatásban részesült további támogatása, védendő fogyasztó, személyes

költségmentesség a közigazgatási hatósági eljárásban, szociális célú nyári gyermekétkeztetés.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények: Ingyenes oktatásban való részvétel és kollégiumi ellátás, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is, képesség-kibontakoztató felkészítésben való részvétel, útravaló ösztöndíj csomag a középiskolások részére.

A hátrányos helyzet, valamint a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó szabályozásban jelentős változások következtek be.

2013. augusztus 31. napjáig a közoktatásról szóló 1993. évi LXIX. törvény 121. §-ának 14. pontja tartalmazta a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fogalmát. A közoktatási törvény fent hivatkozott pontja alapján hátrányos helyzetű gyermeknek, tanulónak minősült az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; míg ezen csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetűnek az a gyermek, tanuló minősült akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; továbbá az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

2013. szeptember 1-jei hatállyal ezen fogalmak a Gyvt.ben kerültek szabályozásra, és így e tény fennállásának megállapítása a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekké vált, hiszen a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan kerülhet sor. A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg – külön döntésben, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Fenti időponttól kezdődően a Gyvt. 67/A. §-a (1) bekezdésének értelmében **hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:**

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Hivatkozott § (2) bekezdése szerint **halmozottan hátrányos helyzetű**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Mivel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a nyilatkozat és kérelem alapján történik és megállapítása esetén az érintetteket kézzelfogható előnyökhöz nem juttatja, ezért nem nyilatkoznak és nem kérik a halmozottan hátrányos helyzet megállapítását. Hátrányos helyzetű gyermekek száma tekintettel arra, hogy a községben a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma is alacsony – elhanyagolható.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	4	42
2018	0	6	49
2019	0	4	46
2020	0	4	71
2021	0	6	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői feladatok ellátására Rum, Rábatöttös és Zsenye községek megállapodást kötöttek. Ennek értelmében a védőnő székhelye Rumban található, ezért az álláshely is Rum községnél számít mutatónak.

A védőnői körzethez három település tartozik: Rum, Rábatöttös és Zsenye.

A védőnő a körzeti munka mellett látja el a Rumban található, óvodát és a nyolc osztályos általános iskolát, valamint a Rum kastélyi értelmi fogyatékos gyermekekkel is ő foglalkozik. Védőnői Tanácsadó csak Rumban van, de a másik két településen is van orvosi rendelő, ahol a védőnő a gyermekeket fogadni tudja. A védőnő rendszeresen jár a csatolt községekbe családlátogatásra.

A három településen jelenleg a 2021-es adatok szerint összesen 255 fő 0-17 éves gyermek él. Zsenyében a 17 éven aluliak száma 17 fő. Az ő ellátásukat 0-7 éves korig otthonukban és az óvodában a védőnő biztosítja, a rumi általános iskolába járó rábatöttösi gyermekek ellátását szintén a helyi védőnő látja el. A helyben élő, középfokú tanulmányokat folytató gyermekek ellátásáról az adott középfokú oktatási intézményben működő védőnő gondoskodik.

A védőnői ellátás szempontjából figyelembe vehető Zsennye községben lakóhellyel rendelkező 0-7 éves gyermekek száma: 2017-ben: 9 fő, 2018-ban 7 fő, 2019-ben 6 fő, 2020-ban 8 fő, 2021-ben 10 fő.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Zsennye községben gyermekorvos nem működik, a gyermekek ellátását is a háziorvos végzi, aki egyben az iskolaorvosi feladatokat is ellátja. A háziorvos a településen korábban heti egy alkalommal tartott rendelőt, a többi napokon Rum községben vehetik igénybe az ellátást a zsennyei betegek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A háziorvosi feladatokat 2022 nyara óta helyettes háziorvosok látják el, ők csak Rumban tartanak rendelőt. A rumi Egészségházban a fogorvosi ellátás is biztosított, és hetente két alkalommal vérvétel is történik. A szakorvosi ellátásokat Szombathelyen tudják az itt lakók igénybe venni. Gyermekorvosi ellátást leközelebb Szombathelyen vagy Ikerváron tudják igénybe venni a zsennyei lakosok. A rumi rendelőkre történő utazáshoz a lakosságnak lehetősége van a falugondnoki buszon történő utazásra.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában megbízási szerződéssel logopédus szakemberek is segítik a munkát, illetve szomatopedagógus is, akik az SNI-s gyermekekkel is foglalkoznak.

A gyermekkorú személyek speciális egészségügyi, szociális és oktatási ellátási igényeire, korai fejlesztésre, rehabilitációjára a közeli megyeszékhelyen működő korai fejlesztő központban van lehetőség.

Ezeket a speciális ellátásokat igénybe vevő gyermek számáról az önkormányzatnak tudomása nincs.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása kötelező önkormányzati feladat

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 38. §-a értelmében a gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekvédelmi törvény 15.§ (2) bekezdésébe tartozó és a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint):

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

Gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekjóléti alapellátások biztosításának módja

Az önkormányzat gyermekjóléti alapellátásként biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátása keretében az óvodai és iskolai napközis foglalkozást.

A településen óvoda és iskola nem működik. A kisgyermek a 50 férőhelyes rumi óvodába jár, amely mellett jövőre már működni fog a mini bölcsőde is. Az általános iskoláskorú gyermekek a rumi általános iskolában tanulnak. Az általános iskolát a Szombathelyi Tankerületi Központ, az óvodát Rum Község Önkormányzata működteti, ill. tartja fenn. A gyermekek nappali ellátását célzó intézmények nyitvatartása alkalmazkodik az igényekhez. Az óvodába 06:45 órától vihetik a szülők gyermekeket, a gyermekek felügyelete 16:45 óráig megoldott. Az általános iskola reggel 7 órától, délután 17 óráig tart nyitva. Napköziben a gyermekek 16.00 óráig maradhatnak. A zsenyei bölcsődés korú gyermekek bölcsődében történő elhelyezése jelenleg még nem megoldott.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak ellátását Zsenye község 2007. január 1-től Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása keretén belül a szombathelyi székhelyű Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ intézménye útján biztosította.

A jogszabályi változások következtében 2016. január 1. napjától a közös hivatal székhely településének kötelezettsége biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a közös hivatalhoz tartozó valamennyi település esetében. Így a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal székhely települése Vasszécseny Község Önkormányzata 2016. január 1-től feladatellátási megállapodást kötött Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával. Ez alapján a gyermekjóléti szolgálat feladatait változatlan formában továbbra is a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ családgondozója látja el Zsenye településen. A családgondozói tevékenységet a településen 1 fő családgondozó végzi.

Zsenye községben gyermekjóléti alapellátásban 2021 évben nem volt gondozott család. Az elmúlt években is csak 1-2 esetben került a gyermekjóléti szolgálat látókörébe gyermek.

A gyámhatóság tapasztalata szerint a jelzőrendszer tagjainak együttműködése jó, a szervek döntő többsége egymással szoros kapcsolatot tart.

A gyámhatóságnak napra kész munkakapcsolata van a családgondozóval, a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, az iskola és az óvoda ifjúságvédelmi felelősével, a védőnővel valamint a háziorvossal. Fontos szerepe van munkánk során a megelőzésnek és így a jelzőrendszernek: a családokkal történő megfelelő foglalkozás és odafigyelés eredménye, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése ne legyen veszélyeztetve. Az óvoda férőhelyeinek száma az utóbbi időben kevésnek bizonyult. Ennek oka a 3 évesek óvodakötelezettsége és a környéken növekvő születésszám és a fiatal családok letelepedése.

Gyermeke átmeneti gondozására a településen és a közeli községekben sincs lehetőség

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen bölcsőde nem működik. Jelenleg legközelebb Vasszécsenyben és Táplánszentkereszten van bölcsőde, de a közeljövőben a közeli Rum és Csempeszkopács település is megszerzi a bölcsőde működéséhez szükséges működési engedélyt, így megnő a térségben lakó 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának lehetősége.

f) gyermekvédelem

A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szereplő a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő és jelző rendszer áll. Fő feladata a prevenció. A már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a megfelelő családgondozást a gyermekjóléti szolgálat biztosítja.

A szolgálat munkatársa kéthetente, illetve szükség szerint látja el a családgondozói feladatokat: rendszeres kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival, így többek között az iskola ifjúságvédelmi felelősével és az óvoda vezetőjével, védőnővel. Prevenciós tevékenységet végez, tájékoztatást nyújt a gyermeki jogokról és kötelezettségekről, másrészt egyéni esetkezelést végez, javaslatot tesz gyermekvédelmi gondoskodás-védelembe vétel- alkalmazására, egyéni gondozási tervet készít.

A gyermekvédelmi törvény a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményként nevezi meg az iskolát, és ezzel együtt meghatározott gyermekvédelmi feladatot ró a köznevelési intézményekre. Az intézmények kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, valamint hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása esetén. A rumi iskolában ifjúságvédelemmel 1 fő pedagógus foglalkozik.

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások is, melyeket központi jogszabályok és helyi rendeletek szabályoznak.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A község önállóan ilyen ellátást nem nyújt. Szükség esetén a szolgáltatásokat a közeli városban vehetik igénybe a rászorultak. Az információk szerint azonban a krízis helyzetbe került családok elhelyezésére a családok átmeneti otthona férőhely hiányában más településen lakóhellyel rendelkező családok részére nem kínál. Problémát jelent számukra a szombathelyi családok elhelyezése is. Krízis helyzetbe került várandós anya elhelyezésére Vas megyében információink szerint nincs mód. Végsszükség esetén a krízis helyzetbe került, ellátatlan gyermek ideiglenes elhelyezéséről az illetékes gyámhatóság gondoskodik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A Művelődési házban a nagyterem is rendelkezésre áll a szabadidő eltöltéséhez.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetés a rumi iskolában biztosítva van a gyermekek számára. A gyermekek nyári étkeztetésére is lehetőség van, bár az elmúlt években erre igény nem volt. ingyenes tankönyvvel való ellátás az általános iskolás gyermekek részére biztosított.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön nincsenek ilyen programok

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről nincs adat.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Településünkön minden rászoruló részére biztosított a térítésmentes étkezés, ingyen tankönyv, egyéb juttatások. Rumban működő intézményeink kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a gyermekek ne szenvedjenek hátrányt semmilyen téren.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%

2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zsenye településen hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs.

A zsenyei gyermekek részére az esetlegesen felmerülő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetükből fakadó nehézségek megoldásában, kedvezmények biztosításában a szomszédos faluban működő alapfokú oktatási és nevelési intézményekben segítséget nyújtanak. A Rum községben működő iskolában a nevelő és oktató munka egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

A munka során kiemelten kezelik

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2017	41	0	0	0	0	0	0	0
2018	44	0	0	0	0	0	0	0
2019	40	0	0	0	0	0	0	0
2020	43	0	0	0	0	0	0	0
2021	54	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 4.4.2. számú táblázat 3-6 éves korú gyermekek száma a Rumi Játékvár Óvoda körzetébe (Rum, Rábatöttös és Zsenye) tartozó 3-6 éves korú gyermekek lélekszáma.

Zsenyében a 3-6 éves gyerek száma: 2017-ben: 3 fő, 2018-ban 2 fő, 2019-ben 3 fő, 2020-ban 4 fő, 2021-ben 8 fő.

Örömmel lehet megállapítani, hogy az óvodáskorú gyermekek száma az elmúlt években fokozatosan emelkedett.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Zsenyében óvoda és általános iskola nincs. A gyermekek a közeli Rum település intézményeiben vehetik igénybe az alapfokú oktatás és nevelést.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételeket biztosítja a rumi iskola:

a) a tanuló külön neveléséhez és oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédlet,

b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált iskolai nevelés - oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés - oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,

c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű, a mozgásszervi, érzékszervi, közép súlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermekek nevelés – oktatása a többi tanulóval együtt történik. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkoztatást biztosítanak. A fejlesztő foglalkoztatást az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítják meg.

Iskolánk gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési – oktatási intézmény.

a) a fogyatékoság típusának megfelelő szakirányon szerzett gyógypedagógusi, gyógypedagógiai tanári szakképzettséggel rendelkező pedagógusok látják el a tanórai foglalkozásokat, melyeknek elsődleges célja

aa) a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,

ab) az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció,

ac) az értelmi fogyatékosággal élő tanuló iskolai nevelés – oktatása.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakembereket az iskola az állami intézményfenntartó segítségével elegendő számban foglalkoztat.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés egyetlen általános iskolában semmilyen módon nem fordulhat elő. Rumban működő intézményünk befogadó iskolaként működik, melybe nem csak a beiskolázási körzetből, de 5-6 másik településről is érkeznek tanulók. Évfolyamonként csak egy osztály van, osztálybontás pedig csak az idegen nyelvi csoportok esetében a szabad idegen nyelv választása szerint történik a nyelvet tanuló évfolyamokon. A szegregáció így elképzelhetetlen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

Rum településen egyetlen normál beiskolázású általános iskola működik, a másik intézmény közép súlyos értelmi fogyatékos tanulókat iskoláz be, így az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában nem mutathatók eltérések, illetve ezek nem vethetők össze.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A rumi iskolában integrációs felkészítés keretében történik a szociális helyzetből és fejlettségből eredő hátrányok ellensúlyozása. A gyermekek, tanulók a többi gyermekkel,

tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, osztálybontás esetén azonos csoportban vesznek részt a foglalkozáson. A csoportok szervezésénél az érintett gyermekeknek, tanulóknak a többi gyermekekhez, tanulóhoz viszonyított aránya nem haladja meg a jogszabályban meghatározott mértéket. Az integrációs felkészítés megszervezése nem jár együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató felkészítést szervezünk, melynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, a fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Amennyiben iskolánk – beiratkozás, átiratkozás esetén – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor a Halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat elsőbbségben részesíti.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
játszótér hiányos	a gyermekek mozgásfejlődése és sportolása érdekében további eszközök beszerzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

E témakör elemzését megelőzően néhány fontos jogszabály, amely a nők esélyegyenlőségét szabályozza:

- az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósítására

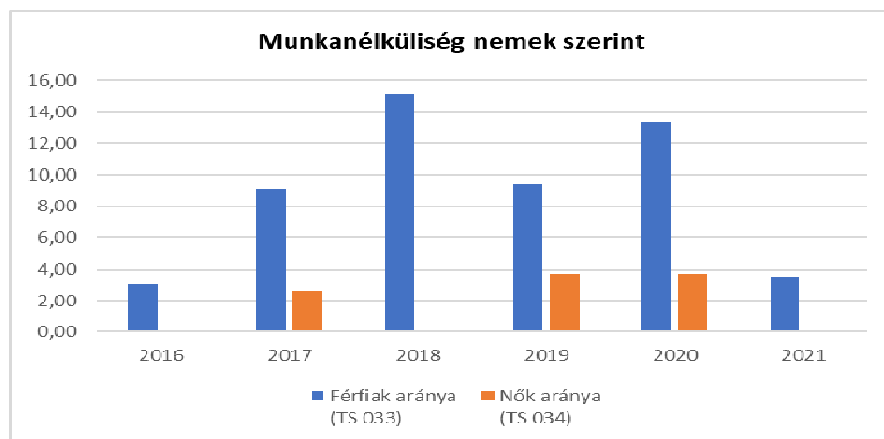
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges 43 szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is. A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokban, szolgáltatásokban a nők ugyanúgy részesülhetnek, mint a férfiak. Ezekről az ellátásokról a 3.3 pontban részletesen írtunk.

A foglalkoztatásra vonatkozó adatok nem pontosak, mert nem mindenki regisztrált munkanélküli, aki álláskereső.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,03	0	1,52%
2017	9,09	2,63	5,86%
2018	15,15	0	7,58%
2019	9,38	3,7	6,54%
2020	13,33	3,7	8,52%
2021	3,57	0	1,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőök (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0	0
2017	75	0
2018	60	0
2019	75	33,33
2020	60	0
2021	100	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	1	0
2017	4	1
2018	5	1
2019	4	0
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település lakosságának 47 %-a nő. A munkavállalási korú nők aránya alacsonyabb a férfiak arányánál. A foglalkoztatottakat vizsgálva megállapítható, hogy a munkanélküli nők száma a vizsgálat időszakban a településen alacsonyabb volt, mint a munkanélküli férfiak száma.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen foglalkoztatást segítő és képzési program nincs és nem is volt. A munkanélküliek aránya nem indokolja ilyen programok indítását. A különböző képzések Szombathelyen vehetők igénybe.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők mindegyike az általános iskolát elvégezte.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké.

A gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyermek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként.

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltéséhez mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőket alkalmazni, hisz az elmegy szülni, vagy a gyerekével táppénzre), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében. A településen hátrányos megkülönböztetés miatt bejelentést nem tettek.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	n.a.
2017	0	4	42
2018	0	6	49
2019	0	4	46
2020	0	4	71
2021	0	6	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői feladatokat Zsenye községben a rumi védőnő látja el, aki Rum és Rábatöttös községekben is teljesít szolgálatot.

A táblázat adatai közül a 0-3 évesek száma Zsenye adott korcsoportú népességének alakulását mutatja, az átlagos gyerekszám mindhárom település 3 éves és 3 éven aluli gyerekszámát számszerűsíti.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen bölcsőde nem működik. Jelenleg legközelebb Vasszécsenyben és Táplánszentkereszten van bölcsőde, de a közeljövőben a közeli Rum és Csempezkopács település is megszerzi a bölcsőde működéséhez szükséges működési engedélyt, így megnő a térségben lakó 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának lehetősége.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket. A nők munkaerőpiaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető – a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában. Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása a szomszéd település óvodájában és iskolájában biztosított, bölcsődei elhelyezés nem megoldott. Sajnos sem a településünkön, sem a környező városokban lévő

munkahelyekre nem jellemző a családbarát munkahelyi körülmények biztosítása, a részmunkaidős foglalkoztatás. A gyesről visszatérő nők nehéz helyzetben vannak, hisz a munkáltatók sem foglalkoztatják őket szívesen. Azok az anyák, akik 2-3 gyermek születése miatt több évre maradtak ki a munkából még nehezebb helyzetben vannak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távol tartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető Törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszak jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak (testi sértés, zaklatás, távol tartás.)

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl: szexuális jellegű visszaélések) is a büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen.

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak vonatkozásában nem állnak rendelkezésre adatok.

A rendőrség – tájékoztatása alapján – nem vezet külön nyilvántartást a családi viszályokhoz történő riasztásokról, és az arról sem, hogy mennyi a családon belüli erőszak miatti tényleges feljelentések száma. Az esetleges bírósági szakaszban kerülő családon belüli ügyében hozott bírósági ítéletről tájékoztatást a rendőrség nem kap.

Megelőzésre tekintettel azonban szükséges hangsúlyt helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító előadások szervezésére. Településünkön történt, nőket érő erőszakról nincs tudomása az önkormányzatnak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására Rábatöttös községben megoldást nem találhatunk. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok megoldása igényként nem merült fel, így a községi önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be. Családok átmeneti Otthona legközelebb a 18 km-re található városban, Szombathelyen van. Anyaotthon a 25 km-re lévő Gencsapátiban működik, amelynek férőhelye annyira kevés (2 fő), hogy ez az adat a település tekintetében nem releváns.

A helyi önkormányzat tudomása szerint a Családok Átmeneti Otthona szombathelyi lakóhellyel rendelkező személyeken és családokon kívül más településről krízishelyzetben lévő családokat nem, vagy csak nagyon ritkán tud fogadni. A tájékoztatás alapján szinte folyamatosan férőhelyhiánnyal küzdenek.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Az 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől.

Az anyaoththonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzatnál 1 fő helyben lakó női munkaerő van foglalkoztatva. A férfiak és a nők azonos jogai érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére a helyi közéletben, politikában is szükség van. Zsennye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5 tagjából 2 nő. A települési közéletben való részvétel ezáltal biztosított. A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítja a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. Tapasztalatok szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más” -tól. Ezért a rájuk való figyelem is nagyon fontos.

A nők munkaerőpiaci helyzetének talán egyetlen előnyös pontja lehetősége rájuk nézve, hogy 40 éves munkaviszony után nyugdíjba mehetnek. Ez elsősorban az 1950-es és a 1960-as években született nők számára jelent előny, mert a később születettek már később kezdtek dolgozni, tekintve a tankötelezettség 14 évről 18 évre történő emelkedését, illetve az oktatás átszervezését követően kitolódó iskolai időszakot és a felsőfokú tanulmányok hosszát.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Krízishelyzetbe került nők, családok elhelyezése nincs biztosítva.	Anyaoththoni elhelyezés biztosítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A 21. század egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker és egyben a legnagyobb kihívás is. Magyarország népessége fogy, korösszetételében változik: idősödik. A növekvő élettartam hatással van a különböző ellátó és szolgáltató rendszerekre. A társadalmi és demográfiai változások hatására új szükségletek és új keresletek jelennek meg, melyre mind politikai, mind társadalmi, mind gazdasági és szolgáltatói szinten reagálni kell és a megnövekedett életkorból adódó kihívásokra stratégiaileg fel kell készülni. A növekvő élettartam szükségessé teszi a társadalmi szemlélet formálását, a meglévő védelmiszolgáltató rendszerek hozzáigazítását a demográfiai és családi struktúrákban bekövetkezett változásokhoz. Hozzá kell segíteni a társadalom tagjait, hogy már jóval az időskor előtti szakaszban tudatosan készüljenek a saját időskorukra. Ez feladatot ad az egyénen kívül az idősök ellátásában érintett egészségügyi, szociális és

humánszolgáltató szervezeteknek is. Világossá kell tenni, hogy a szolgáltatások milyen körére számíthat az időskorú, és a feladatok hogyan oszlanak meg az érintettek között.

A demográfiai előrejelzések szerint Magyarországon 2050-ben a jelenlegi 28 százalék helyett 50,5 százalék lesz az idősek aránya a hazai népességben belül, azaz minden második ember túl lesz a hatvanadik életévén. Magyarországon egyre többen érik meg a századik évüket, míg a 90 év felettiiek számát 35 ezerre becsülik. A születéskor várható élettartam a férfiaknál 69, a nőknél 77 év, csupán pár évvel marad el az európai uniós átlagtól.

A legdinamikusabban a 80 évesnél idősebbek korcsoportja növekszik.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	29	15	193,33%
2017	31	15	206,67%
2018	31	14	221,43%
2019	31	12	258,33%
2020	30	14	214,29%
2021	31	17	182,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nyugdíjkorhatár férfiak és nők esetében ma már megegyezik, vagyis 65 év. Azonban mégsem lehet kijelenteni, hogy azok a nyugdíjasok, akik a 65. életévüket betöltötték.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	12	17	29
2017	10	16	26
2018	11	16	27
2019	11	17	28
2020	10	18	28
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjba részesülők számát a fenti táblázat mutatja a legpontosabban. 2021-ben a statisztikai elemzések még nem tartalmaznak adatokat, de figyelembe véve a korábbi évek számait 2021-ben sem lehetnek sokkal többen a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában irányadó a

társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer, mely saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik: az öregségi nyugdíj, a rehabilitációs járadék. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás: az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék. Ide tartoznak az öregségi, özvegyi nyugdíjban, rokkantnyugdíjban, a nők szolgálati idő kedvezményében részesülők is.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	9	12	0	0	0
2017	0	0	8	12	0	0	0
2018	0	0	9	12	0	0	0
2019	0	0	9	13	0	0	0
2020	0	0	8	13	0	1	0
2021	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A 6.1.2. táblázat csak az öregségi és özvegyi nyugdíjba részesülő nők és férfiak számát mutatja nem számol az egyéb okból nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülőkkel. Időskorúak járadékában nem részesül évek óta a településen senki sem. Az időskorúak járadékát gyakran összekeverik a nyugdíjjal. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás, vagyis annak a személynek állapítható meg, aki a nyugdíjhoz és a nyugdíjszerű ellátások megállapításához nem rendelkezik minimális szolgálati idővel sem, betöltötte 65. életévét és egyedülálló. A járadék a házastársi vagy élettársi kapcsolatban élő személynek is jár, amennyiben a házastárs vagy élettárs jövedelme nagyon alacsony. A járási hivatal állapítja meg és folyósítja, míg a nyugdíjat és nyugdíjszerű ellátást a nyugdíjfolyósító Igazgatóság.

A fenti diagram azt mutatja, hogy a településen állandó lakóhellyel rendelkező személyek 28 %-a, több, mint a negyede nyugellátásban, illetve nyugdíjszerű ellátásban

részesül, 16 százalékuk életkoruk és társadalmi helyzetük alapján egyéb okból eltartott. A számadatok nem szerepeltetik a GYED-en, GYES-en vagy gyermeknevelési támogatásban, a munkanélküli ellátásban részesülő személyeket, valamint a felsőfokú vagy középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató 18 évesnél idősebb személyeket.

Ha őket is figyelembe vesszük az adatok elemzése során kijelenthetjük, hogy a településen lakók majdnem fele inaktívnak tekinthető.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	4	5	4	5	1
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	1	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	2	0	2	0	0
	%	100,00%	50,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	2	2	3	1
	%	0,00%	0,00%	40,00%	50,00%	60,00%	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiból látható, hogy 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma elenyésző. Elhelyezkedésük egyre nehezebb, a munkáltatók inkább a fiatalabb munkaerőt alkalmazzák.

Településünkön nincs olyan munkahely, mely nyugdíjasokat foglalkoztatna. a lakosság körében erre nem is merült fel igény. A környező településeken működő vállalatoknál foglalkoztatnak időseket, nyugdíjasokat egyaránt, azonban erre vonatkozó számszerű adatunk nincs.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A községben élő nyugdíjasok közül csak néhányan dolgoznak. Jelentős számban vannak azok, akik inkább a családi életben segítik a fiatalokat, pld.: az unokák felügyeletében, ellátásában.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés, legjelentősebb az idősebbek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, különösen nők esetében. A kor alapú megkülönböztetés, az új állások betöltésénél és a létszámleépítésnél is gyakori.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Szakosított ellátási formák: Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni. Az intézmények elérése azonban nagyon nehézkes.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	29	0	0	7
2017	31	0	0	8
2018	31	0	0	9
2019	31	0	0	8
2020	30	0	0	7
2021	31	0	0	7

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos biztosítja, a fogászati szakrendelést a szomszéd településen, Rumban lehet, egyéb szakrendeléseket pedig Sárváron vagy Szombathelyen lehet igénybe venni. Zsennye Község Önkormányzata szociális étkeztetést, napi egyszeri meleg ételt főétkezésként kiszállítással biztosít az idősek számára. Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában. A falugondnoki szolgálat úgy szintén megkönnyíti a településen élő lakosság egészségügyi szolgáltatásokhoz és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából

támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához. A házi segítségnyújtás a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ által történik. Az elmúlt években azonban nem igényelték ezt az ellátást.

Zsenyén nem található Idősek Otthona, vagy idősek napközi otthona, ezért az önmagukról gondoskodni nem tudó idősek ellátását csak távolabbi településeken tudják a hozzátartozók megoldani, ezzel kiragadva az időseket megszokott környezetükből, komfortzónájukból. Ez nagy lelki megterhelést okoz, ami az egészségi állapotuk rohamos romlásához is vezethet.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön minden évben karácsony közeledtével köszöntjük az időseket. Különböző kiállítások, kulturális rendezvények lebonyolítása a Művelődési Házban történnek, melyet szívesen látogatnak a településen élők. Községünkre jellemző még a régies vidék hangulata, élete. A lakosság nagy része figyel egymásra, segíti egymást.

c) idősek informatikai jártassága

A helyi Művelődési Házban rendelkezésre áll számítógép, de az idősek körében nem merült fel igény ennek használatára, a vele való megismerkedésre.

d) a generációk közötti programok.

Zsennye Község Önkormányzata a programok szervezését igyekszik olyan módon megoldani, hogy azok a település minden korosztályának érdeklődési körét kiszolgálják.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A háziorvos minden évben lehetőséget biztosít különböző szűrőprogramokon történő részvételre. 2005. évtől kezdődően működik a Falugondnoki Szolgálat községünkben. Egy fő falugondnok alkalmazásával oldjuk meg az idősek segítségét. A feladatokba beletartozik a bevásárlás, gyógyszerek kiváltása, orvoshoz történő szállításuk, egyéb, egyedi igények szerinti feladatok ellátása.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
idősek a szolgáltatásokat csak a szomszédos településeken tudják igénybe venni	falugondnoki szolgálat működésének korszerűsítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az 1998. évi XXVI. törvény 4 §. a) bekezdése szerint: fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	3	2	5
2017	2	2	4
2018	2	2	4
2019	2	2	4
2020	2	2	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fenti definíció szerint meghatározott fogyatékos személy Zsennynén jelenleg egy fő. A meglehetősen kis létszámú falu esetében kellő helyismerettel könnyen áttekinthető a településen élő emberek helyzete.

A fogyatékosok esélyegyenlőségének elemzése során kerülnek számbavételre a megváltozott munkaképességű személyek is. Számuk meghatározása már foglalkoztatás egészségügyi kérdés, melyet csak a táblázatba foglalt statisztikai adatokból tudhatunk.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élőknek, illetve a megváltozott munkaképességű személyeknek nehéz munkát találni. A helyi, Rábatöttösön található cég is foglalkoztat csökkent munkaképességű dolgozókat, igaz elég kis létszámban. Nagyobb befogadó képességű vállalat Szombathelyen található.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Zsennynén nincs specifikusan a fogyatékos munkavállalók munkavállalását segítő lehetőség

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Tapasztalatok alapján elmondható, hogy sajnos a hátrányos megkülönböztetés érezhető a fogyatékkal élők foglalkoztatásának területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településünkön a szociális keretek között biztosított étkeztést, mint szociális alapszolgáltatást, illetve a házi segítségnyújtást a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossgal élők igényt tarthatnak a fogyatékossgai támogatásra. Körülményeik javítása érdekében igénybe vehetnek még különböző kedvezményeket, mint pld.: utazási kedvezmény, gépjárműszerzési támogatás, stb. Sajnos azonban a tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezek a pénzösszegek elég alacsonyak, megélhetésük nagyon nehéz.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Zsennye község, kis település révén Rum és Rábatöttös községgel együttműködve tart fenn háziiorvosi szolgálatot. Egyéb rehabilitációs és egészségügyi ellátásokat a környező városokban tudnak igénybe venni a rászorulóknak. Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérése érdekében segítséget nyújt a falugondnoki szolgálat.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati tulajdonban lévő középületek a közösségi színtér és könyvtár, valamint az orvosi rendelő. Az akadálymentesítés sehol sincs kialakítva.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nincs akadálymentesített épület.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen a járdák kiépítésre kerültek, további járdák kiépítésére lenne még szükség, amely az önkormányzat anyagi és pályázati lehetőségeitől függ. A településen áthaladó közút a Magyar Állam tulajdona. Önkormányzati út kevés van. Tekintettel, hogy a településen csak a művésztelepre, kastélyba érkezők és a faluba lakók és érkezők járnak, nem nagy az áthaladó forgalom így az utak állapota bár nem túl jó, kevésbé használdik. Viszont emiatt a felújításuk, karbantartásuk is várat magára.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön fogyatékosok nappali intézete nem működik, Szombathelyen lehet ezt a szolgáltatást igénybe venni. A fogyatékosok számára sok segítséget nyújt a falugondnoki szolgálat

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A mozgáskorlátozottak és egyéb fogyatékkal élők részére a 102/2011.(VI.29.) sz. Korm. rendelet biztosít különböző igénybe vehető juttatásokat. Ilyen pl.: a gépjármű szerzési támogatás, és a személygépjármű átalakítási támogatás. Némi segítséget jelent a parkolási igazolványok beszerzése is. A fogyatékkal élők utazási kedvezményeket is igénybe vehetnek.

A településen élő 1-2 fogyatékos számára nagyon sok segítséget nyújt a helyben lakó falugondnok, aki a falugondnoki szolgálat szakmai feladatainak ellátása során teljes mértékben hozzájárul a fogyatékosok számára szükséges erőforrások biztosításában.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Zsennye településen nincs specifikusan a fogyatékossgal élők sajátos igényeit célzó program.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékosok esélyegyenlőségének megfelelő biztosítása érdekében a pályázati lehetőségeket folyamatosan figyeljük, mindennapi életüket igyekszünk figyelemmel kísérni.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a középületek nem akadálymentesek	akadálymentesítés

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fiatalok szabadidejének hasznos eltöltése, generációk közelítése	családoknak, generációknak a szabadidő hasznos eltöltése, generációk közelítése kültéri közösségi tér létrehozásával
A település járdáin a közlekedés nehézkes, néhol balesetveszélyes.	Járdák felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Rum és Zsennye Községek Önkéntes Tűzoltó Egyesület (tevékenységére vonatkozó adatok a település honlapján megtalálhatók)

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Zsennye önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a helyi egyesület támogatását. A képviselő-testület az éves költségvetésében minden évben támogatást biztosít az egyesület működéséhez, melyről a támogatottnak a következő év február 28. napjáig kell elszámolni. Nagyon szoros a kapcsolat a helyi Egyházközséggel is, az évi támogatáson kívül több közös rendezvény is van.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Zsennye 2009 óta a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja. A társulás 2009 óta működik, mely uniós pályázatból

hozott létre egy projektet, összesen hat hulladékudvart építettek, teljes kiszolgáló rendszerrel, valamint egy szelektív válogatóművet. A válogatómű évente 7,5 ezer tonna hulladék feldolgozására képes, az egész megyét, pontosabban a projektben résztvevő 127 település szelektív hulladékgazdálkodását ki tudja szolgálni.

Az Önkormányzat 1996. óta tagja a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulásának, mely kezdetben 40, jelenleg már csak 26 önkormányzat tagja, feladata a központi orvosi ügyelet megszervezése a Szombathely környékén található falvakban lakók részére.

A település közigazgatási feladatát a 6 önkormányzat által létrehozott Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

A szociális étkeztetést Rum község Önkormányzatával együttműködve látja el. A zsenyei gyerekek alapfokú oktatását, valamint az egészségügyi alapellátást is Rum Község Önkormányzata által fenntartott intézmények útján veszi igénybe a település. A házi segítségnyújtás Szombathely Megyei Jogú Város által kötött megállapodás alapján van biztosítva a településen élők számára.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Zsenye községben nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs ilyen tevékenység.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs ilyen tevékenység.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésénél adatot szolgáltatott a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a polgármester, a jegyző, a falugondnok és a védőnő. Az adatszolgáltatás elektronikus úton, telefonon, illetve személyesen történt. A helyzetelemzés során feltárt problémák megoldásához szükséges partnerek bevonása személyes kapcsolatfelvétel útján történik. A partnerek tájékoztatást kapnak az esélyegyenlőség fontosságáról, és a problémák megoldásának szükségességéről.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, a honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és

megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Honlap címe: <https://hep.tef.gov.hu>
www.zsennye.hu

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nincs önkormányzati tulajdonú szolgálati lakás	szolgálati kialakítása meglévő épület felújításával
Gyermekek	játszótér hiányos	a gyermekek mozgásfejlődése és sportolása érdekében további eszközök beszerzése
Idősek	idősek a szolgáltatásokat csak a szomszédos településeken tudják igénybe venni	falugondnoki szolgálat működésének korszerűsítése
Nők	Krízishelyzetbe került nők és családok elhelyezése nincs biztosítva.	Anyaatthoni elhelyezés biztosítása.
Fogyatékkal élők	a középületek nem akadálymentesek,	akadálymentesítés
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	fiatalok szabadidejének hasznos eltöltése, generációk közelítése	családoknak, generációknak a szabadidő hasznos eltöltése, generációk közelítése kültéri közösségi tér létrehozásával
	A település járdáin a közlekedés nehézkes, néhol balesetveszélyes.	Járdák felújítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák könnyen be tudnak illeszkedni. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőknek segítséget nyújthassunk. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő fejlődését, oktatását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek életvitelének javítására, ellátására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkába való visszatérésüket segítsük. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Járdák felújítása	A járdák állapota nagyon rossz, némely helyen hiányos, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen az idősebb korosztály számára	Biztonságos közlekedés megteremtése és a balesetek megelőzése	településfejlesztési koncepció, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Településfejlesztési Stratégia (2030) Magyar Falu Program	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása, tervek elkészíttetése, engedélyezési eljárás lefolytatása, pályázati lehetőségek igénybevitelével	önkormányzat	2023. 12. 31. (szerda) Pályázati lehetőség hiányában határidő módosítva	felújított belterületi járdák hossza a	pályázati források kihasználása, lebonyolító személy, környező és helyi vállalkozók igénybevétele	Csak sikeres pályázat esetén megvalósítható, folyamatosan fenntartható	nem releváns
2	Generációk közelítése -kültéri közösségi tér kialakítása	Nemzedékek közötti kapcsolatok javítása, hagyományörző, közösségépítő és kulturális programok segítségével a szabad levegőn, hogy szorosabb kapcsolat alakuljon ki a egymástól távol álló generációk között. Ezáltal a fiatalok ismeretanyaga bővül és az idősebb generáció elszigetelődése enyhül, a generációk és az emberek közelednek egymáshoz	Szorosabb együttműködés alakuljon ki a generációk között, az idősek elszigetelődése csökken	költségvetési koncepció, településfejlesztési koncepció,	Nemzeti Idősgügyi Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Hagyományörző délutánok, kulturális és egyéb programok szervezése, amelyeken az idősek és fiatalok együtt a szabad levegőn, nem zárt térben tevékenykedhetnek. Megismerik egymás érdeklődési körtét, átadhatják egymásnak tapasztalataikat. Felismerhetik egymás gondjait, életszemléletét, ismereteik bővülnek, ezáltal a generációk egymás segítőjévé válhatnak. Közelednek egymáshoz, az idősek hasznosnak érezhetik magukat.	önkormányzat, családok	2023. 12. 31. (csütörtök)	önkormányzati adatok	pályázati forrás igénybevétele	folyamatosan fenntartható	más önkormányzatok kulturális programjainak bemutatása

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Önkormányzati tulajdonú szolgálati lakás kialakítása	Van önkormányzati tulajdonban lévő épület, mely lakás céljára kiadható. Használt, elavult állapotú, ezért felújításra szorul. Az egészségügyi alapellátáshoz, valamint az alapfokú oktatási feladatok ellátásához szükséges megfelelő szakemberek hiányoznak.	Az önkormányzati épület felújításával és vonzóvá tételével az önkormányzat tudna biztosítani, hogy a környék egészségügyi ellátásához, valamint az alapfokú oktatási feladatok ellátásához szükséges megfelelő szakemberek letelepedni.	településfejlesztési koncepció, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Folyamatos pályázatfigyelés, pályázatok készítése	önkormányzat	2023. 12. 31. (szerda)	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése, korszerű önkormányzati tulajdonban lévő épületek kialakítása, lakosság számára az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok megfelelő módon történő biztosítása	pályázati forrás kihasználása, önkormányzat költségvetése, helyi, illetve környékbeli vállalkozók foglalkoztatása	folyamatosan fenntartható	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Játszótér bővítése	A település rendelkezik európai uniós előírásoknak megfelelő játszótérrel, de a játszótéri eszközök gyermekek a kis település lélekszámához is kevésnek bizonyulnak, így bővíteni szükséges	A meglévő játszótéri eszközök felújítása, új eszközök beszerzése és telepítése annak érdekében, hogy a gyermekek mozgáskultúrája fejlődjön, szabad levegőn való mozgásuk tartalmas legyen, a gyermekek, gyermekes családok és nagyszülők számára érintkezési pont legyen, a generációk közeledjenek egymáshoz	gazdasági program, településfejlesztési koncepció	"Legyen jobb gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2025) Magyar Falu Program	igényfelmérés, műszaki háttér, pénzügyi és humán erőforrás számbavétele megteremtése	önkormányzat, családok, és szülők	2023. 12. 31. (szerda)	igénybevevők száma,	pénzügyi, műszaki erőforrások	pályázat esetén megvalósítható	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Krízishelyzetbe került nők, családok elhelyezésének biztosítás.	Településünkön a krízishelyzetbe került nők számára elhelyezése nincs megoldva, anyaoththoni ellátást nem lehet	A krízishelyzetbe került nők, családok számára anyaoththoni ellátás biztosításának lehetősége	költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, "Legyen jobb gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Felmérés készítése az igénylők számáról. Krízisközpontok felkeresése a lehetőségek feltérképezése	önkormányzat	2023. 12. 31. (szerda) határidő módosítva	Megállapodás megkötése a környék már működő krízisközpontjával. Sikeres pályázati lehetőség.	Pályázati pénz, saját anyagi erőforrás. A célnak megfelelő épület.	csak az önkormányzatok összefogásával valósítható meg	csak a környező települések vagy a kistérséget alkotó önkormányzatok összefogásával megoldható, a már működő

		igénybe venni.				céljából. Támogatás biztosítása a krízisközpontba került nők ellátásért. Pályázati lehetőségek figyelése a kialakításhoz.						krízisközpontok tapasztalatainak értékelése, egyeztetés egyéb intézményekkel
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idős emberek élethelyzetének fenntartása új falugondnoki gépjármű beszerzése	A hátrányos helyzetben lévő kisgyermek, életékszámú - és rászorulóknak ezek elsősorban életkörülményeinek előregedő - fenntartása települések esélyeinek biztosítása érdekében hozták létre jó pár éve a falugondnoki szolgálatokat. A településen 2005 óta működő falugondnoki szolgálat működésével elsődlegesen az idősek emberek, de nemcsak az idősek emberek esélyegyenlősége javult. A falugondnok a gépjárműve segítségével az idősek emberek mindennapi életében játszik fontos szerepet: elszigetelődésüket megakadályozza, segíti a szolgáltatások elérését, ellátásukat, növeli életszínvonalukat. Tekintve, hogy a településre csak ritkán jár az	Az idősek emberek, költségvetési koncepció	Időssügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Pályázat figyelése, rászorulóknak felkutatása, igények felmérése, ingyenes ellátás biztosítása a rászorulóknak részére	önkormányzat	2023. 12. 31. (csütörtök)	31. a projekt megvalósulása Folyamatos kapcsolattartás az idősekkel.	pályázati forrás kihasználása	Csak sikeres pályázat esetén megvalósítható.	nem releváns	

		autóbusz a falugondnoki gépjármű napi szinten több kilométert tesz meg a falu lakóinak érdekében. Hhasználata miatt cseréje időszerűvé vált.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Középületek akadálymentesítése.	A községben a középületek akadálymentesítése.	A települési önkormányzat számára is kötelező, jogszabályba foglalt előírás, hogy a középületek akadálymentesítését meg kell oldania. Azon épületek akadálymentesítése az elsődleges, melyek az önkormányzat közösségi, kulturális valamint kötelezően ellátandó feladatainak biztosítását szolgálják. Fontos, hogy a fogyatékkal élők, időskorúak számára is könnyedén elérhető is igénybe vehető legyen ezek a szolgáltatások, esélyegyenlőségük biztosítva legyen. Az önkormányzat éppen ezért célul tűzi ki, hogy pályázati forrás felhasználásával az akadálymentesítést mielőbb megvalósítja az érintett épületek tekintetében.	településfejlesztési koncepció, költségvetési koncepció, gazdasági program	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása. Tervek elkészítése, engedélyezési eljárás lefolytatása. Kivitelező kiválasztása.	önkormányzat	2023. 12. 31. (szerda) Pályázati lehetőség hiányában határidő módosítva	Biztonságos, korszerű, épületek kialakítása, illetve annak biztosítása, hogy az egészségügyi alapellátások mindenki számára könnyedén elérhető és igénybe vehető legyen	Pályázati pénz, saját anyagi erőforrás, tervező, kivitelező, lebonyolító személy, környékbeli és helyi vállalkozók igénybevétele	Csak sikeres pályázat esetén megvalósítható.	nem releváns
---	---------------------------------	---	---	--	--	---	--------------	---	---	--	--	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

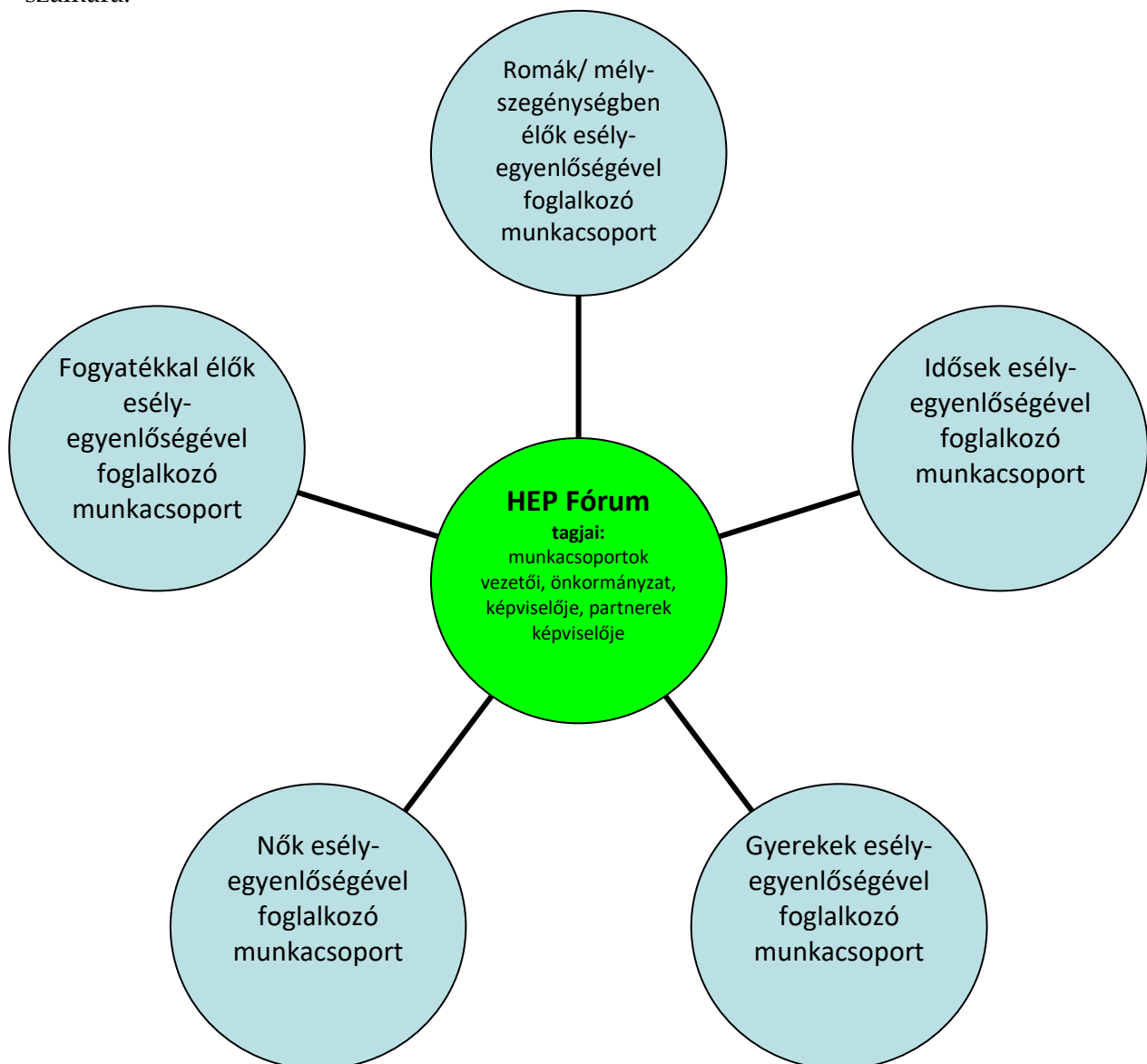
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
 - a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
 - az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
 - a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása
- Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Zsennye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Zsennye község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 36/2022. (XII. 12.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Zsennye, 2022. december 12.

Keresztesné Szivágyi Hajnalka
polgármester